

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 230.

Czwartek, 16 (28) Października.

1869 r.

Dziennik wychodzi codziennie oprócz Świąt uroczystych i Niedzieli. — Prenumerata przyjmuje się w Warszawie i urzędach pocztowych; w Warszawie przyjmuje się tak w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej N. 487, jak i w innych miejskich kantorach. — Prenumerata w Warszawie rocznie rsr. 8; — półrocznie rsr. 4; — kwartałnie rs. 2; — miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia prenumerata nie przyjmuje się. — Za odnośzenie do domu, dopłaca się miesięcznie kop. 5; — w Urzędach Pocztowych: rocznie rs. 10; — półrocznie rsr. 5; — kwartałnie rsr. 2 kop. 50 i na te tylko terminy przyjmuje się prenumerata; w głównym zaś kantorze można prenumerować po tejże cenie na te same terminy, a na inne po kop. 92 na miesiąc.

Rok 6.

Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6; za 2-krotne kop. 9; za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadesłane do zamieszczenia bez wskazania warunków ze strony autora, przechodzą do zupełnego rozporządzenia Dyrekcji. — Artykuły nieprzyjęte, będą zwracane tylko na osobiste żądania i zachowywane będą 3 miesiące; przyjęte, w razie potrzeby podlegają skróceniu. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — Artykuły i ogłoszenia nadsyłane do zamieszczenia tegoż samego dnia, powinny być dostawiane do Redakcji przed godziną 9 z rana. — Redakcja otwarta jest dla osób mających interesa, codziennie, oprócz dni świątecznych, od godziny 12 do 1 po południu.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Ustawa towarzystwa pomocy handlujących w m. Warszawie. — Annex do przepisów o wystawach. — Nominacje. — Awanse. — Najwyższy rozkaz. — Bank cesarstwa. — Rada warsz. Aleksandryjsko-Marjańskie. — Dyrekcja drogi żel. warszawsko-wiedeńskiej.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — (g) Aforyzmy. — Otwarcie zakładu leczniczego. — Kronika wypadków nadzw. — Kurjerek. — Oświecenie. — Kursa monet. — Podróż Najjaśniejszych Państwa. — Powrót z podróży. — Kwestja dróg żelaznych. — Sprzedaż zboża na wagę. — Uroczystość otwarcia kanału suezkiego. — Znaki i monety. — Korespondencja Dziennika Warszawskiego: z Paryża. — Trzy cesarzowe. — Austrja i ziemie słowiańskie. — Powstanie w Dalmacji. — Francja. — Agitacja. — Turcja i ziemie słowiańskie. — Podróż sultana. — Kwestja bułgarska. — Hiszpania. — Kwestja finansowa. — Kandydatura Dom Fernanda. — Obecna sytuacja. — Anglja. — Lord Derby.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,

dnia 16 (28) Października.

Ustawa towarzystwa pomocy handlujących w m. Warszawie.

(Zatwierdzona przez ministra spraw wewnętrznych 24 września 1869 r.)

Cel, skład i zasady towarzystwa. § 1. Towarzystwo pomocy kupców i w ogóle handlujących w m. Warszawie, zakłada się w celu udzielania pomocy i moralnego polepszenia bytu tych z jego uczestników, którzy z powodu nieprzyjanych okoliczności znajdują się w konieczności żądania pomocy od towarzystwa. Członkami towarzystwa mogą być osoby wszelkich wyznań stanu kupieckiego. § 2. Towarzystwo to zostaje pod kontrolą warszawskiego ober-policmajstra, który do bezpośredniego nadzoru nad jego czynnościami wyznacza deputata-urzędnika. Deputat ten, nie mieszając się do zarządu kasą, czuwa tylko nad tem, aby działania zarządu nie zbaczaly wcale od przepisów w niniejszej ustawie zawartych, a w szczególności aby kapitały kasy były używane wyłącznie na zamierzony w ustawie cel; dostrzegłszy zaś jakie zboczenie w zarządzie, zwraca na to uwagę zasiadających członków, a jeżeli uwagi jego nie zostaną uwzględnione, robi stosowne zaznaczenie w protokole posiedzeń i donosi o tem ober-policmajstru. § 3. Liczba członków towarzystwa jest nieograniczona, a takowi dzieli się: a) na członków rzeczywistych; i b) na członków współuczestników. § 4. Członkami rzeczywistymi mogą być kupcy i w ogóle osoby zajmujące się handlem, zamieszkałe w Warszawie. § 5. Każdy członek przy wstąpieniu, obowiązany jest wnieść na koszt towarzystwa jednorazowo nie mniej 3 rs., i oprócz tego opłacać po 50 kop. miesięcznie. Zarząd towarzystwa może upoważnić i do wyższych opłat, jak również przyjmuje jednorazowe ofiary na korzyść towarzystwa. § 6. Członkiem współuczestnikiem towarzystwa, może być tylko osoba, która okazała szczególne zasługi dla towarzystwa, a swemi radami i doświadczeniem może być rzeczywistym pożyteczną dla towarzystwa. Członkowie współuczestnicy uwalniają się od wszelkich na korzyść towarzystwa opłat. § 7. Członkowie współuczestnicy wybierają się na ogólnem zgromadzeniu uczestników. Dla prawomocności wyboru potrzeba, aby na korzyść wybranego było przynajmniej $\frac{2}{3}$ głosów obecnych członków. § 8. Kapitał towarzystwa składa się: a) z opłaty 3 rs. przy wstąpieniu; b) z miesięcznych opłat członków; c) z ofiar dobrowolnych; d) z procentów od rezerwowych kapitałów towarzystwa; i e) z kar nakładanych na członków, przez ogólne zgromadzenie członków. § 9. Kapitał towarzystwa dzieli się na: a) rezerwowy; i b) obrotowy. § 10. Czwarta część całego kapitału towarzystwa zachowuje się jako kapitał rezerwowy w procentowych papierach publicznych, pozostałe trzy czwarte zaś stanowią kapitał obrotowy.

Porządek wstąpienia do towarzystwa członków, prawa i ich obowiązki. § 11. Osoba pragnąca zostać rzeczywistym członkiem towarzystwa, i mająca, na mocy § 4-go, do tego prawo, zwraca się do jednego z członków rzeczywistych, który, jeżeli uznaje kandydata za godnego przyjęcia do towarzystwa, proponuje go do balotowania. W kantorze zarządu towarzystwa, powinny być ciągle otwarte listy członków rzeczywistych. § 12. Członek przyjmujący na siebie zalecenie osoby pragnącej wstąpić do towarzystwa obowiązany jest na piśmie zawiadomić o tem zarząd, przynajmniej na dwa tygodnie przed posiedzeniem prywatnego zgromadzenia towarzystwa, z dołączeniem wiadomości o latach, stanie i miejscu zamieszkania przedstawianego. § 13. Każdy, kto w skutek balotowania wszedł do składu towarzystwa, powinien być bezzwłocznie zapisany do księgi członków, gdzie sam zapisuje swoje imię, imię swego ojca, nazwisko, jak również wiadomości w poprzednim paragrafie wymienione i zobowiązanie co do składania oznaczonych w ustawie opłat. W nieobecności nowo-wstępującego, dopełnia tego przedstawiający go członek. § 14. Każdemu członkowi towarzystwa, po złożeniu przepisanej w ustawie opłaty, udziela się bilet na godność członka. § 15. Osoba zabalotowana raz, może być balotowana nie wcześniej, jak po upływie pół roku; osoba zabalotowana powtórnie, może dopiero po roku poddać się trzeciemu balotowaniu; odrzucona i tym razem, pozbawiona zostaje na zawsze balotowania. § 16. Członkowie tak rzeczywisci, jak współuczestnicy, mają prawo znajdować się na ogólnem zgromadzeniu towarzystwa i wносить projekta i zdania dotyczące spraw towarzystwa, pod warunkiem jednakże, żeby takowe przedtem złożone były zarządowi towarzystwa, i tylko po jego rozpatrzeniu i z jego wnioskami wnoszone były na ogólne zgromadzenie towarzystwa. § 17. Każdy z członków towarzystwa znajdujący się chwilowo w trudnym położeniu lub doznawszy nieszczęśliwego wypadku, może zwrócić się do towarzystwa, z prośbą o udzielenie mu pomocy. Prywatne zgromadzenie towarzystwa określa, czy można udzielić prosiącemu pomoc, i jaką. § 18. Za zakłócenie porządku na posiedzeniach, członkowie towarzystwa, mogą być, według decyzji ogólnego zgromadzenia, skazywani na kary pieniężne; w ostatecznym wypadku, jak również w razie nieopłacenia nałożonej kary, wyłączeni zostają z towarzystwa. § 19. Członek, który nie zostaje przypadających od niego opłat pieniężnych w ciągu roku. § 20. Wszystkie spory między członkami a towarzystwem, ostatecznie rozstrzygają się przez decyzję ogólnego zgromadzenia. § 21. Każdy z członków obowiązany jest ulegać przepisom niniejszej ustawy, i nieznajomością takowej wymawiać się nie może, dla czego każdemu nowemu członkowi udziela się egzemplarz ustawy. (d. c. n.)

Annex do przepisów o wystawach. — (Patrz Nr. 229) Spis przedmiotów kwalifikujących się na wystawy gospodarcze: Produkta rolnictwa, ogrodnictwa, sadownictwa i pszczolnictwa. Przedmioty tego rodzaju mogą być nadsyłane na wystawę w stanie pierwotnym lub obrobionym domowym sposobem. Na tej zasadzie przyjmowane będą: mączka cukrowa, syrop kartoflany, krochmal, mąka, oleje roślinne i t. p., konfitury, powidla, solenia, i t. p. miód oczyszczony, wosk bielony i niebielony, świece woskowe i pierniki miodowe. **Uwaga 1.** Zbożowe i inne rośliny gospodarcze, zasiewane w polu, mają być nadsyłane w łodygach i w ziarnie. Łodygi należy przysyłać w snopach, a ziarna roślin zbożowych w ilości jednego czterwarka, nasiona zaś roślin pastewnych w ilości półpuda. Rośliny ogrodowe, sprzedawane na miarę, powinny być nadsyłane w ilości pół-czwterwarka, a nasiona po pół-funta; przedmioty obrobione — najmniej w ilości 10 funtów, a sprzedawane na miarę, najmniej w ilości pół-czwterwarka. Przy czym wystawcy nasion powinni objaśnić, w jakich miejscach, jaką ilość tych nasion i za jaką cenę mogą sprzedawać. **Uwaga 2.** Powyższe oznaczenie ilości nadsyłanych przedmiotów odnosi się do miejsc najbliższych wystawy, a z miejsc odległych przedmioty te, podług uznania komitetu, mogą być przyjmowane w mniejszych rozmiarach. Hodowla bydła (domowego chowu a nie kupnego), hodowla drobiu, i produkta ich, jakoto: masło, sery, buljony, lój, świece łojowe, mydło, puch, włosy, pierze, szczecina i inne przedmioty, różnemi sposobami przyspobione, suszone, wędzone, solone, i t. p. Jedwabnictwo: kokony, jedwab, jedwabniki i inne produkta jedwabnictwa. Produkta uprawy winnic. Produkta rybołówstwa i łowiectwa, jakoto: tłuszcze rybi, karuk rybi, kawior, wyzina i inne przedmioty tego rodzaju, różnemi sposobami przygotowane, także sieci rybackie, niewody i inne sprzęty i narzędzia rybackie i myśliwskie. Używane w gospodarstwie wiejskiem narzędzia rolnicze, jakoto: sochy, pługi, radła, brony, młockarnie, wiejalki, cepy, grabie, widła, rydła, sapy i t. d. Wszystkie te przedmioty mogą być nadsyłane właściwej wielkości lub w modelach; narzędzia do wyrabiania i przedzenia lnu: zgrzebla, kołowrotki, warsztaty tkackie, płochy, miedlice, trzepalki, grzebienie, wrzeciona, skręcalnie, motowidla i czołka. Wyroby wiejskie: lina, konopne, wełniane, drewniane, skórzane, garncarskie, żelazne i t. d. jakoto: powrozy, liny, szpagaty, płótna surowe i bielone, sukna, płótna drukowane, farbowane, koronki i hafty, ręczniki, dywany, i t. p., koła, dugi, plozy, wozy, sanie, wiadra, kuflary, łyżki, miski, tace, beczki, kadzie, solniczki, i inne drewniane naczynia domowe, malowane i niemalowane i koła młyńskie. Dziegieć, smoła, terpentyna, potaż i t. p. Rogoże, cynówki, worki, pudła, kosze, meble włociańskie i miejskie, i t. p. Wyroby włociańskie żelazne i stalowe: kosy, sierpy, siekiery, narzędzia ciesielskie, heble, żelazo lane, patelnie, gwoździe, drut, wędki, przybory metaliczne do uprząży, zawiasy, podkowy, nosidla, pogrzebacze, uchwyty, wagi, zamki, noże, nożyce, obrączki miedziane, samowary, i inne przedmioty. Odzienie i obuwie, skóry owcze wyprawiane i niewyprawiane, tułuby, półszubki, baranki, wyroby białokórnice kozłowe i baranie, rękawice, boty, kaftany, wojski, kapelusze, kalosze, papucze pilśniane, i t. d. Trzewiki, pończochy, rekawiczki, dziane obuwie wełniane, kaftaniki, i t. d. oraz wyprawiane skóry zwierząt. Cegła, kafele, dachówki, garnki, i w ogólności naczynia, farby, materiały chemiczne, i inne, kamienie używane do budowli. **Uwaga.** Produkta wyrobione mają być nadsyłane na wystawę w takiej ilości jaka mogłaby dać jasne o nich pojęcie, w przeciwnym razie nie będą przynawane nagrody. Wzory budowli wiejskich mają być składane w rysunkach lub modelach.

Nominacje. — Przez rozkaz w ministerstwie spraw wewnętrznych z d. 8 października, mianowani zostali: p. o. naczelnika stacji telegraficznej kieleckiej, registrator kolegiálny Zachorowski — naczelnikiem stacji telegraficznej w Pińczowie; starsi telegrafisci wydziałowi na naczelników stacji: asesor kolegiálny Bodek — w Olkuszu; registrator kolegiálny Michejew — w Opolu; p. o. naczelników stacji telegraficznych, nie mający rang: Krydner — w Zgierzu, Frejberg — w Miechowie, Drejman — w Pilicy, Zuden — w Kole, Knaut 2 — w Koninie, Nejpert — w Wieluniu, Noze — w Staszowie, Szenberg — w Kielcach. (Goniec Urzęd.).

Awanse. — Przez Najwyższy rozkaz w wydziale wojskowym, z dnia 30 września, w Liwadji, awansowani zostali na wakanse: w 3-iej brygadzie artylerji gwardji i grenadierów: ze sztabskapitana na kapitana Daniłow; z porucznika na sztabskapitana Stogow; z podporuczników na poruczników Turbin i Delsal; w grenadjerskich artyler-

rajach fortecznych: warszawskiej — z kapitana na podpułkownika, dowódcą 2-ej kompanji *Petrow 1*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; z podporuczników na poruczników *Jacynij* (Szymon), *Jacynij* (Michał) i *Miczuryn*; z praporszczyka na podporucznika *Pawłinski*; nowogrodzkiej — ze sztabs-kapitana na kapitana *Bukolow*; z porucznika na sztabs-kapitana baron *von Majdel 2*; z podporuczników na poruczników *Czegłokow* i *Kowaniko 1*; brzesko-litewskiej — z porucznika na sztabs-kapitana *Ronczewski*; z podporucznika na porucznika *Rukteszel*; iwangrodzkiej — z kapitana na podpułkownika, dowódcą 1-ej kompanji *Albowski*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; z porucznika na sztabs-kapitana *Gunt*.

Najwyższy rozkaz. — Komitet ministrów, w wyjaśnieniu sposobu zastosowania § 6 Najwyżej zatwierdzonych 2 sierpnia 1867 r. przepisów, względem przekształcenia korpusów: komunikacji, leśnictwa i miernictwa tudzież wydziału telegrafów, wnosil: 1) Że oficerowie byłych korpusów: komunikacji, leśnictwa i miernictwa oraz wydziału telegraficznego, będący pod śledztwem lub sądem za wykroczenia w urzędowaniu, w razie jeżeli pozostawieni zostali przy sprawowaniu swych obowiązków i zaniosą prośbę o przemianowanie ich na stopnie cywilne w terminie rocznym od daty niniejszego postanowienia, mogą być niezwłocznie przemianowani na stopnie cywilne na zasadzie przepisów 2 sierpnia 1867 r., ale bez zaliczenia do wysługi na te stopnie czasu swej służby od daty wyznaczenia śledztwa lub oddania ich pod sąd. 2) Oficerowie zostający pod śledztwem lub sądem z usunięciem od obowiązków, również mogą być przed ukończeniem sprawy, na skutek swego podania, przemianowani na stopnie cywilne, lecz na zasadzie ogólnych przepisów ust. o służ. rząd., a nie na mocy przepisów 2 sierpnia 1867. 3) Wymienionym w art. 1 i 2-m osobom, po ukończeniu śledztwa i spraw, jeżeli w ciągu takowych nie były przemianowane na stopnie cywilne, lub przemianowane zostały na zasadzie przepisów ust. o służ. rząd., służby możność przemianowania się w terminie rocznym od daty podania, po ogłoszeniu im stanowczych wyroków: a) tym, którzy zostali uniewinnieni, na stopnie cywilny i z starszeństwem, do jakich mieli prawo na zasadzie przepisów 2 sierpnia 1867 r., gdyby w dniu wydania tych przepisów nie byli pod śledztwem lub sądem; i b) tym, którzy wyrokami sądu nie zostali zupełnie uniewinnieni, także na zasadzie przepisów 2 sierpnia 1867 r., z zastrzeżeniem wszakże co do osób, których kara nie została wniesiona do rubryki XI stanu służby, z zaliczeniem czasu bytności pod śledztwem i sądem, na zasadzie ust. o służ. w takim tylko razie, jeżeli o takim zaliczeniu postanowiono wyrokiem sądowym; tym zaś, których kary wniesione zostały do XI rubryki stanu służby, tylko na taki stopień cywilny, do jakiego mogli oni mieć prawo podług przepisów 2 sierpnia 1867 r. przed wyznaczeniem śledztwa lub oddaniem pod sąd, a to bez żadnego starszeństwa. Najjaśniejszy Pan, w d. 19 zeszłego września, powyższą uchwałę komitetu Najwyżej zatwierdził.

Bank Cesarstwa. — Z liczby wypuszczonych przez bank Cesarstwa przy zbieraniu podpisów na 5% bilety bankowe z r. 1869, intermalnych świadectw pozostaje dotąd pewna ilość niezaprodukowanych banków, ani dla opłacenia drugiej raty, ani dla wymiany na bilety, pomimo, że na tych świadectwach wyrażono, że takowe zachowują moc tylko do 5-go września. Bank Cesarstwa dla ukończenia obrachunku wypuszczonych 5% biletów, uprzejmie wzywa osoby, posiadające pomienione intermalne świadectwa, aby pospieły złożyć je bankowi dla wymiany. Ostateczny termin określa się 1-go listopada roku bieżącego, po upływie którego nie złożone bankowi świadectwa, uważane będą jako niemające mocy. Przy wymianie na bilety świadectw intermalnych, całkowicie nie opłaconych, pobierać będzie bank przy uiszczeniu należności, procenta za uchybienie terminu od 5 września do dnia wymiany, podług obliczenia sześciolatniego.

Rada warszawskiego Aleksandryjsko-Marjńskiego instytutu wychowania panien. — Z powodu tłómaczenia się niektórych rodziców i opiekunów niewiadomością przepisów co do terminów wnoszenia opłat za utrzymanie i wychowanie panien w Aleksandryjsko-Marjńskim instytucie wychowania panien w Warszawie, Rada instytutu poczytuje sobie za obowiązek uprzedzić, że na zasadzie istniejących przepisów w Zarządzie zakładów naukowych Imienia Cesarzowej Marji, wyżej rzeczona opłata wnoszona być winna w dwóch półrocznych ratach z góry, to jest 1 (13) Sierpnia i 1 (13) Lutego. Zwrot opłaty wedle obrachowania się z rodzicami może nastąpić tylko na wypadek wykreślenia z list uczennicy z decyzji samej władzy lub w wypadku śmierci wychowanki, — w każdym innym razie, opłata pozostaje własnością instytutu. W skutek powyższego, Rada instytutu uprzedza tych rodziców i opiekunów, którzy wzięwszy do siebie za urlopem swe córki lub pupille nie mieli zamiaru z jakiegokolwiek bądź powodów powrócić je nadal do instytutu, aby o zupełne ich uwolnienie podali prośby przed terminem wnoszenia półrocznych opłat; w przeciwnym bowiem razie Rada obowiąz-

na właściwą drogą ściągać półroczną opłatę, chociażby prośba o uwolnienie z instytutu wychowanki podana była 2 (14) Lutego lub 2 (14) Sierpnia.

Dyrekcja Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej podaje do wiadomości, że pociągi spacerowe, na przestrzeni od Warszawy do Skierniewic, w każdą niedzielę i święto wyprawiane, od włącznie dnia 26 Października (7 Listopada) r. b. przez cały czas zimowy, kursować nie będą.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,

dnia 16 (28) Października.

Chociaż dzień onegdajszymi minął spokojnie w Paryżu, ciału prawodawczemu, jak zapewniają, półurzędowy *Constituttonnel* i czerpiący swe natchnienia wprost z przybocznego gabinetu cesarskiego, *Le Peuple français*, nie będzie zwołane wcześniej jak w pierwotnie naznaczonym terminie, to jest 17 (29) listopada. Godnem jest uwagi, że *Le Peuple français* przemawia za energicznym postępowaniem rządu, szczególnie co się tyczy prasy. Całym rezultatem od miesiąca blisko prowadzonej agitacji, obok materiału jaki dostarczyła dziennikom paryżkim do zapełnienia szpalt, był zupełny upadek w opinii publicznej stronnictwa czynu, które jak się okazuje, było od dwudziestu lat znanem we Francji stronnictwem biernego oporu.

Według doniesień półurzędowych dzienników paryżkich, wielki wezyr w Konstantynopolu zawiadomił już reprezentantów dyplomatycznych mocarstw zagranicznych o zamierzonej podróży sultana na uroczystość otwarcia kanału suezkiego. Sultan w towarzystwie licznej swity, ma wyruszyć z Konstantynopola 31 października (12 listopada), a w Suezie zostanie on powitany przez wielkiego szeryfa Mekki, ulemów wielkiego meczetu, deputacje z miast świętych i prowincji Arabji, jako głowa islamizmu, i tym sposobem uroczystość otwarcia kanału suezkiego, stanie się zarazem demonstracją polityczną i religijną.

W Hiszpanji kwestja wyboru króla znów wyszła na pierwszy plan. Podobno ministrowie: marynarki — Topete, skarbu — Ardanaz i spraw zagranicznych — Silvela są za kandydaturą księcia Montpensier; według zaś dziennika *Irrurac-Bat*, większość ministrów oświadcza się za kandydaturą księcia Tomasza genueńskiego, pod rejencją marszałka Serrano, który jednak oświadczył, że w razie stanowczego rozdwojenia pomiędzy progresistami a stronnictwem unji liberalnej, złoży rejencję. Z drugiej strony, jak się okazuje z doniesień z Madrytu, marszałek Serrano skłania się ku kandydaturze portugalskiej, przynajmniej miał on naradę z posłem portugalskim przy dworze francuzkim, p. Saldanha i posłem portugalskim przy dworze madryckim. Jeden z półurzędowych dzienników paryżkich w przedmiocie układów toczących się z Dom Fernandem portugalskim, a mających go skłonić do przyjęcia korony hiszpańskiej donosi, że wprowadzić Dom Fernando udzielił tylko jedno posłuchanie posłowi hiszpańskiemu w Lizbonie zaraz po jego przybyciu, ale wyznaczył poufną osobę do prowadzenia z nim układów. Dziennik wspomniany sądzi, iż Dom Fernando prawdopodobnie wytrwa w swem postanowieniu nieprzyjęcia korony hiszpańskiej, wszelako dopóki układy wspomniane nie doprowadzą do ostatecznego takiego lub owego rezultatu, w kortezach w Madrycie nie będzie wzięta pod rozwagę sprawa wyboru króla.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Kattaro, 27 (15) października. Wojska wzmocniły i zaopatrzyły w żywność warownie Dragali i Cerkowice, i miały kilka potyczek z powstańcami, w których z obu stron poniesiono znaczne straty.

(Correspondenz Bureau).

Wiadomości telegraficzne.

* **Kijów, 12 (24) października.** Najjaśniejsza Pani spodziewana jest tu, w powrocie z Liwadii, 26 października (7 listopada). Podczas pobytu w Kijowie hrabiego Bobryńskiego, rozstrzygniętą została kwestja otwarcia drogi żelaznej bałckiej. Eksploatacja ma być rządowa. Tymczasowy ruch pasażerski na całej linii kijowsko-birzulskiej, z wyłączeniem gałęzi berdyczowskiej i wołoczyskiej, ma rozpocząć się pierwszych dni grudnia. Reszta zaś na wiosnę. Dyrektorem drogi mianowany został inżynier, radca stanu M. M. Peters, który przystąpił czynnie do uorganizowania służby.

(Rus. Inw.)

* **Moskwa, 12 (24) października.** Metropolita serbski Michał wyjedzie z Moskwy do Petersburga 15 (27) października. Kupey moskiewscy ofiarowali mu dziś kompletne pontyfikalja. (Birz. Wied.)

* **Moskwa, 13 (25) października.** Na jutrzejszem posiedzeniu słowiańskiego komitetu dobroczynności, w sali biblioteki uniwersyteckiej, znajdować się będą metropolita serbski Michał i archimandryta Nikanor. (Tamże.)

* **Paryż, 25 (13) października.** Cesarz znajdował się dziś wieczorem na przedstawieniu w teatrze opery. (Wolff's T. B.)

* **Paryż, 26 (14) października, godzina 11 1/2 przed południem.** W mieście panuje wszędzie jak najzupełniejsza spokojność; miasto ma zwykłą powierzchowność; na przedmieściach nie widać nigdzie wzburzenia. Pogoda dżdżysta. (Tamże.)

* **Paryż, 26 (14) października, godzina 2-ga po południu.** Cesarz spacerował na tarasie pałacu tuileryjskiego i powitany został z wielkim zapalem przez osoby (około 2,000) znajdujące się w pobliżu. W mieście panuje zupełna spokojność i nie widać najmniejszego śladu manifestacji. (Tamże.)

* **Madryt, 24 (12) października.** *Gazetta* ogłasza prawo co do wynagrodzenia milionem realów właścicieli siedmiu dzienników zniesionych w r. 1866. (Cor. Hav. Bul.)

* **Madryt, 25 (13) października.** *Gazetta* ogłasza raport marszałka Prima złożony rejentowi o powstaniu republikańskim i notę wyrażającą zadowolenie rejenta z postępowania ministra wojny, armji, marynarki i ochotników wolności. (Tamże.)

* **Madryt, 25 (13) października.** Obiegają po mieście pogłoski, że Serrano postanowił złożyć rejencję w razie, gdyby nastąpiło zerwanie pomiędzy unjonistami i progressistami. — Innej, od kilku dni obiegającej pogłosce, że wojska mają być skoncentrowane w okolicach stolicy, zaprzeczają stanowczo ze źródła kompetentnego. (Wolff's T. B.)

* **Berlin, 26 (14) października.** *Neue Preus. Z.* donosi: Minister skarbu v. d. Heydt podał się do dymisji. Nie chce on już występować dłużej w sejmie w charakterze ministra. Dymisja jego przeto będzie stanowcza. *Neue Preus. Z.* podaje, bez poręczania za pewność, nazwiska osobistości, które podług pogłosek obiegających w sferach deputowanych, uważane są jako kandydaci do zajęcia stanowiska ministra skarbu; są to mianowicie: prezes handlu morskowego Camphausen, prezes naczelny w Królewcu Horn i minister Patow. (Tamże.)

5. (Aforyzmy *). Nie wiemy co się to stało, ale dzienniki zagraniczne polskie, spuściły jakos z tonu. *Dz. Pozn.* naprzykład, przestał pisać paszkwile i jermiady. Powiedziawszy nawiasem, korzystał on z wolności druku niepospolicie; o mało że mu nie zazdrościmy. Galicyjskie pisma czasowe, toż samo zmieniły ton. Być może, że im zrobiono poufne uwagi o niewłaściwości podobnego postępowania, lub może same wpadły na tę ogromną myśl, że z ich ga-

(*) Odtąd dla większego uwydatnienia, taką nazwę będziemy nadawali artykułom pod tym znakiem.

daniny nikt sobie nie robił. Cokolwiek bądź, cieszymy się bardzo z tej odmiany, jeżeli zwłaszcza będzie trwała, o czem zresztą powątpiewamy, znając niestałość charakteru polskiego, mianowicie w poważnych rzeczach. Ilekroć razy dawniej czytaliśmy dzienniki galicyjsko-poznańskie, tyle razy, pamiętamy, brała nas prawdziwa litość nad tymi politycznymi nędzarzami. Nie było jednego kroku ruskiego rządu, któryby zaraz nie uległ krytyce tych napuszonych deklamatorów. Miałby kto, doprawdy, ktoby ich nie znał, że to są Bóg wie jacy prawodawcy! Tymczasem, weźmy wszystkie te redakcje rydzaltem jak są, ze wszystkimi ich korespondentami od a do z, — i chciejmy z tych tak znakomitych krytyków ruskiego rządu i jego postępowania, — utworzyć zbę prawodawczą, na przykład, a bądźmy pewni, że prawazniej wyszłoby, byłoby niezawodnie wyborne — ale dla nich samych. Zmiana więc frontu tłumaczy się poniekąd zużyciem frazesów zawsze jednych, a poniekąd wypalającym się wulkanem nienawisci, gdyż wszystko naturalnie na świecie ma swój koniec. Rozum bierze więc teraz górę. Już nie wyrzuca jak dawniej płomieni nienawisci, ale dymi tylko jeszcze czasem i to coraz mniej. Dziś zwłaszcza, zdziwiliśmy się nie mało ostatnim numerem *Dziennika Poznańskiego*. Co za miana, co za zmiana ogromna! Niemamy honoru rodzić się Rosjaninem — zmiana przekonań o rzeczach w miarę ich dokładniejszego poznania, nie jest rzeczą upokarzającą nikogo, bywa nawet zaletą człowieka, który się jej poddaje, lecz tak zmieniać szybko przekonania, jak to uczynił korespondent *Dziennika Poznańskiego* — „nad granicą polską” — to przyznam się chyba polak potrafi. Korespondent ów do nie dawna, był sobie po prostu i ślepo nienawidzący Rosję. Dziś, prócz nieśmiałej goryczy i żalu które czuć w myślach jego, nie ma już tam nienawisci. Jest nawet to, czego dawniej nie bywało, jest pewny hold oddany Rosji w imię rzeczywistości i prawdy — jak się sam tłumaczy. Podobnie dzieje się z galicyjskimi dziennikami. Mianowicie *Kraj* ów burzliwy i niespokojny do nie dawna *Kraj*, po zmianie redakcji, zmienił zupełnie i swój ton. Stał on jak oświadcza w jednym swoim numerze, na stanowisku zupełnie przedmiotowym. Naszem zdaniem jest to bardzo racjonalne. Jedną z broszur ignorowanych w Galicji, powiedziała już o tem. Naród, który upadł, który nie ma głosu, na który nikt nie zważa, który nie może istnieć politycznie, powinien patrzeć, obserwować, milczeć i czekać. Dziennikarstwo jego, jeżeli się zdobyć nie może na sympatię dla Rosji, skutkiem, czy to odmiennych przekonań, czy okoliczności miejscowych, powinno zająć stanowisko przedmiotowe, obserwacyjne, wyczekujące! biernie! bo nie jest żadną miarą powołane do roli czynnej, nie mając politycznego, gabinetowego znaczenia, ani też znaczenia chociażby tak nazwanych dzienników niezawisłych, nie mając gruntu pod sobą żadnego. Dziennikarze, powinni być jak astronomi przy teleskopach — tylko uważni. Prawda faktyczna, powinna być dla nich tą gwiazdą, którą śledzą — nie więcej. Nie to co sobie życzą, lub życzą innym, ogłaszać mają, ale tylko to co jest lub co być może, powinni ogłaszać. To jest ich obowiązek. Jeżeli inaczej postępują albowiem, to jest, fałszują fakta różowem lub czarnem ich przedstawieniem, stosownie do swoich osobistych albo koteryjnych widoków, popełniają niekiedy oszustwo a niekiedy i zbrodnię, pchając niedoświadczone umysły na takie drogi, które, wiedzieć można naprzód, będą zgubne. Tak pojmovalibysmy dziennikarstwo w Poznaniu i Galicji, gdyby to od nas zależało.

(Otwarcie zakładu leczniczego). Warsz. *Dniw.* pisze: „Ondaj, we wtorek, 14 (26) października, miało miejsce poświęcenie prywatnego zakładu leczniczego dla chorych syfilitycznych i cierpiących choroby skórne, lekarza Podowskiego i Kadłera, urządzony przy ulicy Mokotowskiej w domu pod N. 1671. Przy otwarciu byli obecni, inspektor lekarski zostający przy Namiestniku w Królestwie, radca stanu Becker, prezydent miasta jenerał-major Witkowski, ober-policmajster jenerał-major Własow, dyrektor prasy periodycznej tajny radca Pawliszczew, tutejsi lekarze i reprezentanci prasy. Po poświęceniu lokalu przeznaczanego na zakład, inspektor lekarski m. Warszawy, p. Malek, przeczytał ustawę zakładu leczniczego zatwierdzoną przez ministra spraw wewnętrznych 12 czerwca r. b. (zamieszczoną w swoim czasie w naszym dzienniku), przedstawił cel jego założenia i oznajmił, że zakład jest otwarty do przyjmowania chorych. Następnie p. Malek zwrócił się do obecnych w następujących słowach: „Szanowni panowie! Żadna nauka nie zrobiła w krótkim przeciągu czasu ostatniego dwudziesto pięcio lecia, takich ogromnych postępów, jak

medycyna. Oddzielne jej gałęzie do takiego stopnia rozwinęły się i udoskonaliły, iż zaczęło być dla nich za ciasno pozostawać w jednych ogólnych ramach, z których mimowoli występowały, stając oddzielnie, że tak powiemy, na wysokości specjalnej samoistności. Ten postęp medycyny racjonalnej, który otrzymał początek w uniwersytetach niemieckich i szybko rozpowszechnił się w całej Europie, przeniknął prędko i do nas, oświecając swym blaskiem i tutejszy widnokrąg medyczny. Obecnie w Warszawie, każda gałąź nauk medycznych ma swych godnych przedstawicieli-specjalistów, nie tylko pomiędzy profesorami klinicznymi, lecz i pomiędzy ordynatorami szpitali. Nie dość na tem: postęp przeniknął, że tak powiemy, do prywatnego życia medycznego. Obecnie w Warszawie jest 6 prywatnych zakładów leczniczych. Jeżeli zwrócimy uwagę na wszystkie kłopoty i trudy, nieuniknione przy urządzaniu tych zakładów, jeżeli będziemy pamiętali, że na urządzenie tych zakładów, wkładają się znaczne sumy, nieraz cały majątek lekarza, zebrany ciężką pracą, to mimowoli nasuwa się pytanie, czem należy objaśnić te przedsięwzięcia lekarzy? Zdawałoby się, że należałoby szukać odpowiedzi niedaleko, w korzyściach materialnych. Ja, szanowni panowie, z powodu swego stanowiska urzędowego, będąc dobrze obznajmiony z stanem prywatnych zakładów leczniczych w Warszawie, uważam za obowiązek oświadczyć, że materialne położenie tych zakładów wcale nie jest kwitujące. Publiczność nie przyzwyczajona jeszcze szukać specjalności u lekarzy, domaga się od nich uniwersalnych wiadomości, dla tego niema należytego zaufania do nowych specjalnych zakładów. Przy takim poglądzie społeczeństwa, zakłady te do czasu nie mogą iść pomyślnie. Gdyby zatem przypuszczać, że czysto handlowy obrót kieruje lekarzami przy otwieraniu specjalnych zakładów leczniczych, to liczba ich nie tylko nie mogłaby wzrastać, ale przeciwnie, powinna się zmniejszać. Nie, szanowni panowie, w osnowie tych przedsięwzięć lekarzy, leży cel daleko wznioślejszy: mam na myśli całkowitą miłość dla nauki i dążenia do jej rozwoju; — taki to jest cel szlachetny, podtrzymujący ich godną naśladowania cierpliwość. Miejscewa zwierchność, — administracyjna i lekarska, zupełną uczuwając sympatię dla szlachetnych dążeń lekarzy, gotowa jest pomagać kwitnieniu ich zakładów, które w osobie dyrektora departamentu medycznego, mają najszczęśliwszego i najświetlejszego opiekuna. Taki jest mój pogląd na tutejsze zakłady lecznicze, który pozwoliłem sobie wypowiedzieć w obec szanownego zgromadzenia. Witając wraz z wami obecnie otwierający się zakład leczniczy, życzymy mu całkowitej pomyślności.” Następnie obecni przystąpili do podpisania aktu otwarcia zakładu leczniczego. Mieści się on w dogodnym, suchym domu, na dolnym piętrze z wyjściem na ogród, zajmując kilka pokoi, czysto i przyzwoicie umeblowanych. Na początek urządzony jest na 10 chorych.

Przy tej sposobności, wymienimy sześć zakładów leczniczych, wspomnianych w mowie inspektora lekarskiego: 1) zakład leczniczy ochny dra Dobrzańskiego; 2) instytut leczenia elektrycznością dra Brunera; 3) zakład leczniczy dla kobiet drów Rogowicza i Bernharda; 4) zakład leczniczy dla dzieci dra Sikorskiego; 5) ambulatorjum laryngoskopijne z leczeniem pulweryzacyjnem, lekarza Cohna, i 6) otwarty onegdaj zakład leczniczy dla chorych syfilitycznych i cierpiących choroby skórne lekarzy Podowskiego i Kadłera.”

(Kronika wypadków nadzwyczajnych). W drugiej połowie sierpnia r. b. w gubernjach kraju tutejszych miały miejsce następujące nadzwyczajne zdarzenia:

Gradobicia i burze. — Dnia 21 lipca (2 sierpnia), w miastach: Nadarzynie, Grodysku i gminie Wlochy (w powiecie grodzkim), nadzwyczajna burza z gradem uszkodziła na wielu budynkach dachy, połamała mnóstwo drzew owocowych i wybiła do 600 sztuk szyb okiennych, a na folwarku rządowym Skuła zniszczyła stodołę i uszkodziła wiele innych budynków. — W tymże dniu w gminie Kiernozy, we wsi Kamienowcu i Garwolinie, taż burza zrzuciła szkody na rs. 600; we wsi Łubanie na rs. 2,255; na folwarku Sietkówek na rs. 1,000; we wsi Wulnie na rs. 300; na folwarku Włoszyce na rs. 4,000 i na folwarku Przewieszerzyce na rs. 1,000; razem na rs. 11,417. — D. 26 lipca (6 sierpnia) we wsi Mzurowie, (pow. bendzki), grad zrzucił szkody na rs. 2,000.

Zabójstwa, rabunki, kradzieże i zadanie ran. — Dnia 20 lipca (1 sierpnia), w lesie pomiędzy wsiami Lipnikiem i Wolicą (w pow. grodzkim), zbiegli areztanci Józef Głowacki i Józefa Bogusławska, zranili nożem w głowę starozakonnego Herpmana, konwojującego ich z nadarzyńskiej stacji transportowej do więzienia kryminalnego w Warszawie. — W d. 4 (16) sierpnia na drodze do wsi Olewina, znalazło

no zwłoki zamordowanego stróża leśnego Antoniego Maciaka. — W dokonaniu tego morderstwa pada podejrzenie na włóściana z tejże wsi Łukasza Stempnia. — D. 8 (20) sierpnia, we wsi Lentkowicach, (w pow. miechowskim), znaleziono zamordowanego włóściana Piotra Wiechę. — W d. 30 lipca (12 sierpnia), w mieście powiatowem Biele, przy reparacji dachu zabudowania należącego do siostr miłosierdzierdzia, znaleziono na strychu zwłoki dziecięcia uległe już korupcji. — D. 12 (24) sierpnia, we wsi Macinkowie, (w pow. lipnowskim), mieszkańcy tejże wsi: Jan Rypowicz i Jan Borzecki wypuścili konie swoje na łąkę do włóściana Jana Góreckiego należącą. W chwili kiedy Górecki chciał ich zająć, Rypowicz i Borzecki rzucili się na niego i zamordowali na miejscu, skutkiem czego oddani zostali właściwemu sądowi po ukaraniu. — Ze śledztwa zarządzonego wykryto, że mieszkańcy ze wsi: *Drwęca*: Józef Kaczyński, Michał Kowalezyk, Hipolit Wyszowski, Stanisław i Józef Kruki i Karol Drobniec, *Czerwonice*: Damazy Kłosi i Kazimierz Stefanowski, w nocy wkradli się do ogrodu z zamiarem kradzieży, zamordowali włóściana ze wsi Czerwonice (w pow. ostrołęckim), starozakonnego Moszka Skrobacza. Winowajcy oddani pod sąd.

Szczególne wypadki: pokaleczenie przez psy i zabicie od pioruna. — D. 25 lipca (6 sierpnia) w gminie Pinczyce (w pow. będińskim), pies wściekły pokaleczył żołnierza Dymitrego Morazów, skutkiem czego tenże odesłany został na kurację do szpitala. — W d. 3 (15) sierpnia w tymże powiecie, w gminie Żarki, pies wściekły pokaleczył 15-letniego włóściańskiego chłopca Szymona Skórek. Psy zostały zabite. — Dnia 19 (31) lipca, w czasie burzy, zabici zostali od uderzenia pioruna: włóścianka ze wsi Smieszkowice, (w pow. opatowskim), Tekla Zarzycka, wraz z dzieckiem przy piersi będącem i synem swoim 14-letnim Tomaszem Kasprzykiem. — D. 4 (16) sierpnia na polu niedaleko wsi Bialo-Szczepanowice, (w pow. ostrowskim), zabity został od uderzenia pioruna włóścianin z tejże wsi Józef Łuniewski.

Epidemia bydła. — Dnia 5 (17) sierpnia we wsi Ciotusy (w pow. biłgorajskim), okazała się na byle rogatym zaraza, skutkiem której padło 5 koni i 2 krowy; nadto zachorowało na krostę 6 włóścian, którym była natychmiast podana pomoc lekarska. — D. 3 (15) sierpnia we wsiach: Zgórzyce, Róże i Prawda (w pow. łukowskim), na bydło rogatym okazała się zaraza od której padło 5 sztuk. — W pierwszych dniach sierpnia we wsi Rumynki - Chorażek (w pow. lipnowskim), okazała się na ludziach i bydłe syberyjską zwaną, skutkiem której zachorowało 9 osób i kilka sztuk rogacizny, a jednym z mieszkańców umarł. Z wyprawzonego w tym celu śledztwa okazało się, że pierwsze wypadki tej epidemii powstały z użycia na pokarm mięsa z bydła zarazonego, które rzeźnik miejscowy włóścianom sprzedawał. — W d. 15 (27) lipca w m. Raciążu i okolicach grasował jaszczur. Celem uśmierzania tych chorób władze policyjno-lekarskie przedsięwzięły stosowne środki. W ogóle w pierwszej połowie sierpnia wypadków śmierci było 102; w tej liczbie umarło na apopleksję 9 osób, z pijaństwa 3, od uderzeń 15, z poparzenia się 4, utonęło 41, uduśiło się 4, od pobicia 3, od uderzenia pioruna 10, samobójstw było 14 (w tej liczbie otruło się 4, powiesiło się 9, zarznął się 1). Zwłok ludzkich znaleziono 9, dzieciobójstw wykryto 3. Wypadków kradzieży było 3; burzy i gradobicia 5; epidemij bydła 8.

(Murjerek). W przyszły wtorek przypada tak zwane „Zaduszki”, — zazwyczaj w tym dniu, żywi w Warszawy idą odwiedzać Warszawę umarłych... Wprawdzie teraz, gdy żywi mają tak wiele własnych kłopotów, liczba takich odwiedzających cmentarz powązkowski, zwłaszcza pochodzących z modniejszego świata, zmniejszyła się nieco, ku wielkiemu zgorszeniu tysięcy żebraków oblegających wtedy bramę i mur wzdłuż cmentarza, lecz zawsze zostało jeszcze dość takich, którzy w tym dniu tradycyjnym przybywają na groby ukochanych osób i zapalwszy na nich lampki, składają przyniesione kwiaty. O ile nam wiadomo, niektórzy właściciele omnibusów zamierzają urządzać w tym czasie ciągłą komunikację miasta z cmentarzem, poczynawszy od Krasńskiego placu.

Tymczasem, gdy miasto umarłych oświeci się i ukwieci, miasto żywych pospiesza przed zimą z wyasfaltowaniem swoich chodników i wykończeniem nowo wzniesionych budynków; wprawdzie w samej Warszawie już tylko jeden chodnik, łączący ulicę Jerozolimską z placem „trzech krzyży” wyasfaltowany będzie w tym roku, lecz za to na Pradze, pp. Gąsiorowski, Cwierzakiewicz i Ska, wylewają asfaltem ogromne przestrzenie, które ułatwią komunikację z koleją terespolską.

Na dzień dzisiejszy św. Szymona i Judy, porobiono utwór rozmaite przysłowia — obecnie moglibyśmy utworzyć nowe, np. że „w dniu Szymona i Judy, worek warszawian chudy”, lecz mogliby przeciw temu przysłowiu założyć opozycję wszyscy ci, którzy mają pełne worki lub gorące pragnienie pożyczania pieniędzy — lepiej więc cofnijmy je na razie.

— Repertuar naszego teatru, bogaci się ciągle nowymi w rozmaitych dziedzinach sztuki, materjami: nie długo, choć po długich próbach, zobaczymy na scenie nowy balet Flick et Flock — którego osnowa streszczona w broszurce wyjdzie także niebawem staraniem reżysera baletu. W dziedzinie dramatycznej oczekujemy na Filibertę, która w tłumaczeniu Kaszewskiego i grze pani Modrzejewskiej, może być dozna świetnego powodzenia — wreszcie i w Rozmaitości, dana będzie wkrótce nowa komedia Wł. Anczyca „Błązek Opętany“. Dodać tu jeszcze winniśmy, że do trzyaktowej komedii hiszpańskiego autora Moreto „Donna Djana“, przełożonej z niemieckiego tekstu na polski, przez p. Kaszewskiego, która obecnie drukuje się w „Bluszczu“, znany z talentu kompozytor, profesor konserwatorium tutejszego p. Gabrijel Rożniecki układa muzykę, co podniesie i bardzo nawet ekspozycję na scenie tego dzieła, o którego przekładzie, z dotychczasowych numerów „Bluszcza“, pochlebnie wyrazić się nie możemy.

— Z powodu zbliżającego się koncertu p. Izidora Lotto, w zakładzie fotograficznym p. Fajansa przygotowano portrety tego wirtuoza.

— Dziś, o godzinie 10-ej rano, odbyło się losowanie akcji 500-frankowych drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, a o godzinie 2-ej z południa losowanie akcji drogi warsz. bydgoskiej.

— Panna Pistor, w swojej artystycznej wędrówce przybyła już do Lwowa, zkąd następnie uda się do Krakowa i Wiednia z swoją seraficzną arfą — na której uroczych dźwiękach nie poznał się widać autor „Rozmaitości“ w Kurjerze Lubelskim, przeprowadziwszy tam niby rozmowę dwóch, widocznie tępych na słuch, gości z odbytego koncertu tej utalentowanej artystki. Wprawdzie następnie, już po wyjeździe p. Pistor z Lublina, Kurjer rzeczony zamieścił, jakby w expjacji, pochlebną o jej talencie recenzję. Należało zacząć od tego i... na tem skończyć także.

— Dowiadujemy się że p. Lewicki, który lat temu kilka zarządzał artystyczną częścią w Tygodniku Ilustrowanym, dostąpił obecnie zaszczytu mianowania go nadwornym fotografem cesarza Napoleona — gazetę paryżkie chwala bardzo zdolności p. Lewickiego.

— Dotąd w południowych guberniach Cesarstwa uprawiano przeważnie tytonie besarabski i krymski, a w guberniach małosyjskich amerykański — obecnie wszędzie już prawie sadzą tytuń turecki.

— Sławny p. Lesseps wraz z swoim synem, zenią się jednocześnie, podczas uroczystości otwarcia kanału suezkiego — obadwaj biorą dwie rodzone siostry, lecz ojciec młodszą.

— Członek komitetu towarzystwa zachęty sztuk pięknych, p. A. Lesser, w imieniu tego komitetu przypomina ponownie członkom rzeczywistym, którzy dotąd za rok bieżący składki nie wnieśli, jako też z lat poprzednich w opłacie zalegającym, aby z takową pośpiesznie zechcieli; niemniej uprasza pp. członków korespondentów, aby do końca listopada b. r., tak listę nabywców biletów, jako też pieniądze za takowe zebrane wraz z pozostałymi biletami nie-sprzedanymi do towarzystwa nadesłać raczyli, gdyż tylko opłacone numera do losowania należeć będą.

* (Oświeślenie). Latarnie gazowe miejskie poczynając od dziś, to jest 16 (28) b. m. do 22 października (3 listopada) włącznie, powinny być zapalane o godzinie 5-ej wieczorem, a gazowe o godzinie 6-ej z rana.

* *Kursa monet zagranicznych w Warszawie.*
 Za talar wczoraj rs. 1 kop. 20   dziś rs. 1 kop. 20.
 Za frank „ „ „ 33 „ „ „ 33.
 Za złoty reń. „ „ „ 67 „ „ „ 67.
 NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może tylko służyć za wskazówkę.

* (Podróż Najjaśniejszego Pana). Mosk. Wied. donoszą, że 10 (22) października, o godzinie wpół do dziesiątej wieczorem, raczył przybyć do Moskwy, drogą żelazną południową, Najjaśniejszy Pan z Wielkim Księciem Aleksym Aleksandrowiczem. Pociąg Cesarski zatrzymał się przy stacji drogi żelaznej moskiewsko-kurskiej, gdzie Najjaśniejszy Pan powitany został przez generał-gubernatora moskiewskiego, oraz przez wszystkich zwierzchników władz miejscowych i przez liczną publiczność, która zgromadziła się tłumnie tak na samej stacji, jak również po obu stronach kolei żelaznej. Głośne i pełne zapалу okrzyki „hura“ powitały Najjaśniejszego Pana, w chwili gdy Jego Cesarska Mość raczył wyjść na platformę, wysłaną sukniem czerwonym. Najjaśniejszy Pan przeszedł wprost z wagonu do apartamentu Cesarskiego,

gdzie Jego Cesarska Mość i Wielki Książę Aleksy Aleksandrowicz raczyli pić herbatę, podczas gdy zmieniano dla pociągu Cesarskiego wagony drogi żelaznej kurskiej na wagony kolei mikołajewskiej. O godzinie wpół do jedenastej pociąg Cesarski był gotowy, i Jego Cesarska Mość udał się natychmiast wprost, koleją łączącą z drogą żelazną mikołajewską, w dalszą podróż, będąc żegnany takimiż pełnemi zapалу okrzykami „hura“, jakimi był witany przy przyjeździe. Z powodu przejazdu Najjaśniejszego Pana, stacja drogi żelaznej moskiewsko-kurskiej była przyozdobiona wspaniałe żywymi kwiatami, słupy zaś uwite były w girlandy zielone. Świetna iluminacja gazowa z różkolorowych lamp szklanych, jaśniała tak wewnątrz, jak również na zewnętrznym froncie stacji; oprócz tego, w chwili odejścia pociągu Cesarskiego, bengalskie ognie ukazywały się niespodzianie w wielu miejscach. Tego wieczora uiluminowane było także całe miasto. Prześliczna ciepła pogoda przyczyniła się do nadania temu powitaniu większej jeszcze uroczystości.

* (Powrót z podróży). Gazeta Wied. donosi, że wrócili do Petersburga: z Krymu — główny naczelnik III-go oddziału własnej Jego Cesarskiej Mości kancelarii, szef żandarmów, hrabia P. A. Szuwałow, oraz z podróży do gubernij wewnętrznych Rosji — pełniący obowiązki ministra dróg komunikacji, hrabia Bobrinski.

* (Kwestja dróg żelaznych). Głos pisze, że na skutek upoważnienia do przedłużenia drogi żelaznej griażsko-borisoglebskiej do Caricy-na, przez co długość kolei, zamiast 195 wiorst, wynosić będzie 585 wiorst, skład osobisty inspekcji, liczba komisij, które zostają wydelegowane, oraz środki departamentu dróg żelaznych muszą być stosunkowo zwiększone. Mając na względzie tę okoliczność, zarządzający ministerstwem dróg komunikacji zamierza, jak powiadają, złożyć w radzie państwa projekt włączenia do rubryki dochodów powierzonego mu ministerstwa na rok 1869 sumy 18,000 r. i udzielenia dla rubryki wydatków kredytu na wysokości 16,000 r., dla pokrycia wydatków na potrzeby wyżej wyszczególnione.

* (Sprzedaż zboża na wagę). Birż. Wied. piszą: Słyszeliśmy, że ma być obecnie oddane do uznania rady państwa przedstawienie ministra skarbu w przedmiocie sprzedaży zboża na wagę. Kwestja ta wywołana została przez jedno z ziemstw. Postanowienie o sprzedaży zboża na miarę okazało się już na praktyce wielce niestosownem, i w handlu istnieje już oddawna zwyczaj ustanawiania wagi zboża przy sprzedawaniu takowego na miarę. Należy jedynie nadać temu zwyczajowi moc prawa obowiązującego, i w tem właśnie znaczeniu sformułowane zostało powyższe przedstawienie.

* (Uroczystość otwarcia kanału suezkiego). Głos powiada, że daje się czuć prawie codziennie zbliżanie się uroczystości otwarcia kanału suezkiego. Niektóre osoby wyjechały już do Odesy, ażeby skorzystać z taniego przejazdu do Egiptu, zaproponowanego przez towarzystwo żeglugi parowej i handlu. Gazeta pomieniona donosi, że podczas uroczystości otwarcia kanału suezkiego, mieć będzie na miejscu dwóch korespondentów, którzy donosić jej będą o wszystkich szczegółach tej uroczystości.

* (Znakomitości taszkienckie). W Taszkencie bawi na teraz poseł kokański, Murza-Chakim-bej, który wrócił niedawno z Petersburga. Zawarł on w naszej stolicy związek małżeński z córką jednego z podpułkowników od artylerji, i jak donosi korespondent Rus. Invalida, pozostawi swą żonę (na własne jej żądanie) w Taszkencie, dokąd przyjeżdżać będzie od czasu do czasu dla widzenia się z nią. W Taszkencie przemieszkuje także zbiegły do nas w końcu roku zeszłego królewicz bucharski Abdul-Achmed-Seid-Chan, który rości pretensje do tronu bucharskiego. Ciężenie polityki azjatyckiej do siły ruskiej i do sztandaru ruskiego, wychodzi na jaw nawet po za granicami Azji środkowej. „Abder-Rachman“, jak pisze tenże korespondent, „synowiec teraźniejszego władcy kabulskiego (znany z ostatnich wypadków w Afganistanie), szuka u nas schronienia. Na teraz przysłał on do Samarkandu tylko stryjaka swego, sardara (dygnitarza), z listem, w którym uprasza o dozwolenie mu przyjechania do Rosji i przyjęcia poddaństwa ruskiego. Sardar zakomunikował wiadomości szczegółowe o położeniu rzeczy w Afganistanie. Emisarjusz afganiński przejeżdżał przez Badachszan, Kulab i Gissar, t. j. przez okolice całkiem nam nieznane, które przeto uważane były przez nas jako niepodobne do przebycia pod względem topograficznym. Sardar zabawił wraz ze swym orszakiem 12 dni

w posiadłościach kulabskich. Sarychan (władca Kulabu), żegnając się z afganami, prosił ich, ażeby oświadczyli władzom ruskim, że włada on obecnie, prócz Kulaba, także Szirawatem i Gissarem, i że życzy sobie pozostawać pod opieką rosjan, zwłaszcza, jeżeli rosjanie przyjmą Abder-Rachmana. Oprócz tego oświadczył się on z gotowością pomagania Abder-Rachmanowi do zdobycia Balch'a (starożytnej Baktry).“ Do Taszkentu przybywają rozmaici awanturnicy. Obecnie znajduje się tu osobistość bardzo interesująca, zjawienie się której w Taszkencie nie jest prawdopodobnie przypadkowe. Indywiduum to ujęte zostało przez władze bucharskie w Karszi, dokąd przybyło ono z Indji. Dla uniknięcia trzystu kijów, które emir kazał mu dać dla zmuszenia go do zeznań, awanturnik ten nazwał siebie poddanym ruskim, skutkiem czego odstawiony został przez bucharów do Samarkandu. Będąc badany w Taszkencie, przyznał się on, że jest żydem rodem z gubernji mińskiej, z miasta Borysowa, i że nazywa się Chaim Beckensohn. Że jest on żydem, nie ulega to najmniejszej wątpliwości: rysy twarzy i cała powierzchowność zdradzają odrazu jego pochodzenie. Ma on 24 lata wieku, i jakkolwiek powierzchowność jego jest niepokazna, pomimo to odznacza się wielkimi zdolnościami. Przebiegłość daje się spostrzegać w każdym prawie jego wyrazie. Posiada on niemało języków; mówi on wszystkimi głównymi językami europejskimi i azjatyckimi, lecz nie posiada żadnego wykształcenia naukowego. Zdaje się, że nie spodziewał się on tego, iż zostanie ujęty znienacka. Zeznania jego były sprzeczne co do celu jego podróży: mówił on raz, że podróżował z zamiłowaniem, drugi zaś raz, że chciał wrócić do swojej ojczyzny. W zeznaniach Beckensohna zasługuje na uwagę następujące oświadczenie: Po drodze do Azji środkowej, spotkał się on w Heracie z doktorem angielskim, nazwiskiem Lajtner, który wracał z podróży do krajów zdobytych obecnie przez rosjan. Doktor znajdował się w Taszkencie wówczas, gdy oddział nasz przedsiębrał wyprawę na bucharów (w kwietniu roku zeszłego), brał z bucharami udział w bitwie pod Samarkandem na wzgórzach czepanatyńskich, i zakomunikował Beckensohnowi rozmaite wiadomości o położeniu rosjan w nowym kraju. — Co do osoby Beckensohna zasięgane są szczegóły.

KORESPONDENCJA DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 20 października.

Czytając dziś zrana oświadczenie ogłoszone w Journal officiel i manifest lewicy, można było sądzić, że rząd i opozycja podają sobie rękę do przyjaźni. Nigdy jeszcze nie było tak blisko porozumienia, albowiem dwa te dokumenta niczem prawie nie różnią się pomiędzy sobą. Pomimo to położenie rzeczy we Francji jest niepomyślne. Złe pochodzi ztąd, że naród stracił około trzech miliardów na przedsięwzięcia zagranicą, że przemysł był ciągle niepokojony w ciągu trzech lat ostatnich z powodu gróźb wojny, i że kapitaliści nie mają już zaufania co do umieszczania swych kapitałów i co do utrzymania pokoju. O rzeczpospolitej nikt nie myśli, najznakomitsze bowiem umysły Francji życzą sobie pokój i porządku, ludzie zaś zdrowo myślący są bardzo liczni i muszą wiaść górę nad kilkoma wicherzycielami i wychodźcami, którzy wrócili do Francji i którzy chcą wywołać wojnę domową, ażeby łowić ryby w mętnej wodzie i wprowadzić w wykonanie zasadę demagogiczną: „Ustąp, chcę bowiem zająć twoje miejsce!“

Zbliżający się dzień 26-go b. m. budzi obawy. Jakkolwiek nie jestem prorokiem, mogę atoli zapewnić, że w dniu 26 października uwijać się będą sami tylko żołnierze, zwłaszcza u wejścia do gmachu posiedzeń ciała prawodawczego, i że agitatorowie pospieszają się z odwrotem, albowiem są oni wszędzie podobni jedni do drugich. Sam tylko obelisk pozostanie w obec wojsk.

Świętowania robotników przybierają charakter coraz bardziej niepokojący. Mamy we Francji rozmaite rodzaje takich świętowań. Subjekci sklepowi w Paryżu, w liczbie 15,000, opuścili swe zatrudnienia i zastąpieni zostali przez kobiety, i dobrze uczyniono, albowiem użyteczność, ich która była bardzo wątpliwą, stała się obecnie widoczną, gdyż kobiety znają się lepiej od mężczyzn na handlu nowościami i przedmiotami mody. Następnie zaczęli świętować kapelusznicy, krawcy, piekarze, szewcy, szczerbkarze, pozłotnicy i t. d. Prasa radykalna daje poparcie robotnikom świętującym. Jest to bardzo pięknie, lecz jak skoro przyznana zostanie robotnikom podwyżka w wysokości 50%, konsumenci, w

tej liczbie i redaktorzy prasy radykalnej, płacić będą o 50% więcej, i jeżeli robotnicy zaczną zwiększać coraz bardziej swe żądania, w takim razie płacić będziemy w końcu 100 franków za to, co kosztuje dziś 10 franków. Zadosyćuczynienie wszystkim żądanom robotników byłoby niemożliwe; nie jeden robotnik we Francji zarabia po 10 franków dziennie, podczas gdy urzędnik, który musiał kształcić się w naukach, pobiera płacę wynoszącą zaledwie 5 franków dziennie. Kiedyż zaczną świętować dziennikarze?

Towarzystwo demokratyczne polskie nie świętuje wcale; przeciwnie, postanowiło ono wyłączyć z pod prawa Zygmunta Miłkowskiego, Guttręgo i ich spółników, za obrazę wymierzoną przeciw Mięśłowskiemu. Wyrok zostanie ogłoszony w *Peuple polonais* i w *Głosie Wolnym*.

Pewien inżynier polski, p. K., którego mam zaszczyt znać nieco, opuścił kilka dni temu swą żonę, piękną osobę mającą 26 lat wieku, dla patrijotki czterdziestoletniej. Młoda żona odebrała sobie życie, i p. K. znajdował się dziś na jej pogrzebie w towarzystwie starej patrijotki. K. jest jednym z głównych założycieli towarzystw pseudo-dobroczyńnych na emigracji. X.

* (Trzy cesarzowe). Piszą z Wenecji: „Wiadomo, wam zapewne, że cesarzowa Eugenia zwiedziła kawiarnię Florjan w Wenecji i że powiedła się jej zachować incognito przez dość długi czas; lecz w tym celu użyty był środek, który moge zakomunikować wam. Cel zależał na uniknięciu ciekawości publiczności, która otaczała jacht cesarski. Postanowiono przeto, ażeby w każdej z dwóch gondoli dworskich znajdowało się po kilka osób, w tej liczbie jedna dama, podobna ze wzrostu i figury do cesarzowej; tymczasem cesarzowa poszła pod rękę z jednym oficerem ubranym po cywilnemu i wsiadła do gondoli najętej. Dwie pierwsze grupy i otoczone zostały natychmiast przez publiczność, i jak zwykle bywa w podobnych wydarzeniach, policja zwykła bywa w podobnych wydarzeniach, policja (guarda di pubblica sicurezza) z trudnością torowała im drogę. Od czasu do czasu dawały się słyszeć okrzydki *Vivat*, lecz publiczność gubiła się w domysłach, która z dwóch dam jest prawdziwą cesarzową, i ciękawki biegali od jednej grupy do drugiej i sprzecinali się pomiędzy sobą. Jednocześnie trzecia skromna grupa obeszła naokoło jak najspokojniej plac św. Marka; osoby należące do tej grupy usiadły nareszcie przy jednym ze stolików kawiarni Florjan i zaczęły podać sobie lody. Dama ubrana w czarną suknię zapytała sama, co się należy, i zapłaciła za wszystko napoleondora, z którego resztę przeznaczyła dla garsona. Jedna z dwóch drugich grup zbliżyła się także do kawiarni Florjan; dama w czarnej sukni poszła także zaspokoić swą ciekawość, mówiąc z uśmiechem: „Obaczmy, co robi cesarzowa,” i zbliżyła się do grupy. Lecz napoleondor zdradził ją. Policjant, pomimo woalki, poznał cesarzową, garson zaś powiedział mu, że dama ta dała dwadzieścia franków za lody, których cena wynosi jeden frank. Tymczasem cesarzowa, nie tracąc czasu, wyprzedziła publiczność i pobięła do platformy, z której weszła do pierwszej lepszej gondoli, ciesząc się z powodzenia ułożonego przez się planu. Wkrótce nadeszły także dwie mniemane cesarzowe, z których każda opowiadała spoje przygody.

Austria i Ziemia słowiańska.

* (Powstanie w Dalmacji). Czytamy w dzienniku *Nord: Correspondance italienne* sędzi tak samo jak my, że popełniono błąd szukając powodu rozruchów w Dalmacji w mniemanych knowaniach panslawistycznych, podczas gdy powstanie da się wytłómaczyć jak najnaturalniej nowym prawem o wylądowaniu do wojska, które zniósł przywilej służący mieszkańcom tej okolicy od czasów niepamiętnych. Wszelakoż pomienione pismo florenckie zarzuca mieszkańcom okręgu Boccha di Cattaro, że nie poddali się temu prawu, i opiera ten zarzut na dowodzeniach, które osnute są na całym szeregu błędów. *Correspondance italienne* sędzi najpierw, że okręg Boccha di Cattaro wchodzi do składu pogranicza wojennego, i na tem zależy pierwszy błąd; sędzi ona dalej, że instytucja pogranicza wojennego została zniesiona, co również jest błędem, albowiem zniesienie tej instytucji zostało wprawdzie zaprojektowane, lecz nie jest jeszcze dotąd urzeczywistnione, i zdaje się, że przyjdzie ono do skutku chyba po upływie pewnej liczby lat. Prowincja, w której sroży się powstanie, należy pod względem terytorjalnym do składu Dalmacji, lecz pod względem politycznym i administracyjnym znajduje się ona w położeniu całkiem odrębnym, bardzo podobnym

rzeczywiście do położenia pogranicza wojennego. Nie pozostaje ona poniekąd w żadnym stosunku do reszty monarchji i pędziła dotąd życie całkiem odrębne, albowiem pozostawała po za obrębem egzystencji politycznej, konstytucyjnej, a nawet finansowej i administracyjnej innych części monarchji. Wiadomo, że jeszcze w r. 1849, rząd austriacki próbował położyć koniec, przynajmniej pod względem interesów skarbu, temu położeniu wyjątkowemu; chciał on zmusić mieszkańców okręgu Boccha di Cattaro do płacenia podatków; lecz mieszkańcy tej okolicy powstałi, tak samo jak powstają obecnie z powodu instytucji landwery. Dwadzieścia lat temu, kiedy wszystkie narodowości wchodzące do składu Austrii podniosły rokosz, z wyjątkiem słowian, którzy pozostali wiernymi monarchji Habsburgów, rząd austriacki sądził, że wypada mu oszczędzać ludu tego szczepu; porobił on przeto ustępstwa na korzyść reklamacji mieszkańców okręgu Boccha di Cattaro, zanim jeszcze powstanie ich przybrało znaczniejsze rozmiary. Dziś nazwa słowian, zamiast stanowienia tutulu do względów ze strony rządu austriackiego, pociąga za sobą skutki wręcz przeciwnie. Gdyby mieszkańcy okręgu Boccha di Cattaro byli węgry lub Niemcami, porobionoby im prawdopodobnie oddawna ustępstwa. Lecz są oni słowianami, i stanowi to zbrodnię niepodobną do przebaczenia, które to zjawisko musi wydawać się dziwaczne w państwie złożonym przeważnie ze słowian. Niech *Correspondance italienne* nie będzie w błędzie: nie stawialiśmy żądania, ażeby pozostawiono na wieczne czasy mieszkańcom Boccha di Cattaro w posiadaniu ich przywilejów; powiedzieliśmy jedynie i powtarzamy obecnie, że należało przystąpić oględnie do zniesienia tych przywilejów i uwzględnić bardziej niż to uczyniono drażliwość mieszkańców tamecznych, których postanowiono pozbawić położenia wyjątkowego, z którego korzystali oni zbyt długo, ażeby nie mieli wierzyć w utrzymanie takowego na wieczne czasy. Zamiast tego, władze austriackie nie uznały nawet za stosowne przysłać deputację, które mieszkańcy okręgu Boccha di Cattaro posyłałi do nich dla uzyskania objaśnień. Zalecamy naszemu koledze florenckiemu ten ustęp z listu, który napisany został z Pesztu do dziennika *Temps* i którego autor jest widocznie niezbyt życzliwie usposobiony dla powstańców dalmackich. „Jak skoro”, powiada korespondent dziennika *Temps*, „dowiedziano się w Cattaro i wioskach położonych w górach, o nowym prawie, które władze, jak się zdaje, źle objaśniły, wyszło na jaw wielkie niezadowolenie. Zgromadzenia ludowe odbyły się w Ksuppie i Kriwoście, i zaprzysiężono stawiać zbrojną opozycję temu nadużyciu władzy centralnej. Działo się to w końcu września. Gubernator Dalmacji znajdował się wówczas na wodach Cattaro, na pokładzie okrętu wojennego *Andreas-Hofer*. Liczne deputacje upraszały go o udzielenie im posłuchania, lecz zostały one wszystkie odesłane do władz wojskowych okręgu. Te ostatnie odpowiedziały na uzalanie się mieszkańców okręgu wezwaniem do uległości prawu. Krajowcy zaprotestowali znowu na zgromadzeniach ludowych. Wówczas nadszedł przez telegraf rozkaz, ażeby upamiętać ich siłą oręża.” Czyż *Correspondance italienne* powie jeszcze, po dowiedzeniu się o tych szczegółach, które nie mogą być pomówione o stronność dla powstańców dalmackich, że władze austriackie nie popełniły żadnego błędu? Na nieśzczęście, zapóźno już jest dziś naprawiać smutną niecierpność, jakiej dopuszczono się od samego początku. Sprawa ta wywarła w Węgrzech wielkie wrażenie. Wiadomo, że węgry utrzymują, iż Dalmacja powinna należeć do składu królestwa św. Stefana. „Dalmacja”, powiada jeden z dzienników peszteńskich, należy do korony węgierskiej; naród węgierski nie może pozwolić na to, ażeby ta cenna posiadłość została utraconą na skutek niecierpności austriackiej, ażeby polała się krew naszych współobywateli i ażeby zasiano ziarno wiecznego niezadowolenia, dla zadosyćuczynienia zachciankom polityki wiedeńskiej. Uważamy za nasz obowiązek wezwać ministerstwo węgierskie do wdania się w tę sprawę.” Zdaje się atoli, że ministerstwo Andrassego nie odpowiedziało dotąd na to wezwanie.

Francja.

* (Agitacja). Głównym rezultatem trwającej od miesiąca agitacji w stolicy Francji, pominąwszy materiał, jaki ona dostarcza gazetom, będzie ponowny upadek stronnictwa czynu w oczach opinii publicznej. Stronnictwo traci coraz bardziej na wpływie i znaczeniu. Niektóre pisma liberalne chciały upatrywać niejako pociechę za porażkę doznaną przez ich stronnictwo w tem, że rząd będzie musiał nareszcie zadosyćuczynić wymaganiom liberalnym

i zwołać izby na początku przyszłego miesiąca. Lecz i ta słaba pociecha znika w obec oświadczeń, które składają obecnie *Constitutionnel* i dobrze zwykle poinformowany co do zamiarów rządu *Peuple français*. Pisma te powiadają mianowicie, że w sprzeczności z zapewnieniami, popieranemi głównie przez dziennik *France*, termin 29-go listopada utrzymany zostanie bezwarunkowo dla zwołania izb. Zasluguje na uwagę stanowczość, z jaką *Peuple français* przemawia jednocześnie za ścisłym trzymaniem się dotychczasowego systemu rządu, zwłaszcza względem prasy. Zamiarowi usunięcia od obowiązków licznych prefektów, o czym pisma liberalne marzyły, *Peuple français* zaprzecza z większą jeszcze stanowczością, niż to uczyniła niedawno *Patrie* w artykule półurzędowym. (*Nord. A. Z.*)

Turecja i ziemia słowiańska.

* (Podróż sultana). *La Patr.* z d. 25 października pisze: Ciało dyplomatyczne zawiadomione zostało urzędowo o podróży sultana do Suez, o której wielokrotnie podawaliśmy szczegóły. Sultana opuści Konstantynopol 12 listopada. Towarzyszyć mu będą: wielki wezyr, liczny orszak i eskadra złożona z dwóch dywizji, z których jedna składać się będzie wyłącznie z statków pancernych i pozostanie na kotwicy przed Port-Said, druga zaś złożona z korwet i parostatków awizo przepłynie kanał za jachtem sultańskim. Sultana po przybyciu do Suezu zastanie tam gubernatora Hedżazu, wielkiego szeryfa Mekki, ulemów wielkiego meczetu, deputację miast świętych i różnych prowincji Arabji, które odpłyną z Dżedach dla powitania w osobie cesarza otomańskiego reprezentanta islamizmu i zrobienia tym sposobem wielkiej demonstracji politycznej i religijnej.

* (Kwestja bułgarska). *Prawo*, dziennik bułgarski wychodzący w Konstantynopolu, powiada, że bułgarzy zamieszkali w Salonice udali się do metropolity z prośbą, ażeby odstąpił im kilka świątyń, w których nabożeństwa, zwłaszcza zaś kazania, mogłyby odbywać się w języku bułgarskim. Dotąd, we wszystkich kościołach Saloniki, nabożeństwo odprawia się wyłącznie po grecku, i w tymże języku miewane są tam kazania. Kilka jeszcze lat temu, statystyka dotycząca Turcji europejskiej głosiła, że miasto Salonika zamieszkałe jest wyłącznie przez Turków, Żydów i Greków. Obecnie bułgarowie przejęli się uczuciem swej narodowości, i przekonano się, że tworzą oni znaczną część ludności tego miasta. Budują oni obecnie wielką świątynię, pod wezwaniem apostołów słowiańskich, św. Cyryla i Metodego. Trzy miesiące temu założona została w Salonice szkoła bułgarska, do której uczęszcza przeszło 200 dzieci. Salonika, jako jeden z punktów najważniejszych pod względem handlowym i strategicznym, dojdzie niebawem do bardzo znakomitego rozwoju na skutek budowy na Wschodzie nowych dróg żelaznych. Ruch bułgarski, który wychodzi na jaw w tem mieście, uczyni z niego wkrótce miasto prawdziwie słowiańskie, albowiem wszystkie jego okolice zamieszkałe są przez bułgarów. Grecy, którzy obawiają się mocno, ażeby nie wyparto ich z tego punktu, usiłują przypisać agitację bułgarską namowom Rosji. Manewr ten nieszlachetny nie jest oparty na żadnej podstawie, albowiem lud bułgarski ulega polityce ruskiej na Wschodzie mniej, niż którykolwiek inny lud na półwyspie bałkańskim. Posuwa on do ostateczności swą miłość niepodległości.

Hiszpanja.

* (Kwestja finansowe). Powstanie republikańskie w Hiszpanji, które zostało obecnie przytłumione, nie pozostało bez wpływu szkodliwego na rozwój finansowy kraju. Tej prawdopodobnie okoliczności przypisać należy zjawienie się pogłoski, o której wspomina *Epoca*, że bankierzy, którzy udzielili państwu pożyczkę w wysokości 256 milionów franków, odmawiają odroczenia terminu spłaty raty tej pożyczki i mają zamiar spieniężyć dane im na pewność tytuły długu. Toż pismo wspomina o innej pogłosce, obiegującej na giełdzie madryckiej, że skarbu państwa przyjmować będzie kapitały od osób prywatnych na 11 procent, i że na pewność tej nowej pożyczki złoży w depozycie bankowym 28-procentowe tytuły długu ukonsolidowanego. *Imparcial* wynurza przekonanie, że pogłoski te potrzebują potwierdzenia, i zapewnia, że skarbu państwa jest w stanie uiścić się 1-go listopada ze wszystkich wydatków przypadających na ten termin. Na sobotnim posiedzeniu kortezów, deputowany Iranzo (z Teruel) zażądał ogłoszenia dokumentów dotyczących pożyczki zaciągniętej przez ministra Figuerolę. Depesza z Havany donosi o poskoczeniu tam kursów papierów; akcje bankowe pla-

cone są z premją wynoszącą 14 procent. (Nordd. A. Z.)

* (Kandydatura dom Fernanda). *La Patr.* z d. 25 października pisze: Donosiliśmy, że robiono nowe usiłowania dla nakłonienia dom Fernanda do przyjęcia korony hiszpańskiej, w celu doprowadzenia niezadługo do skutku unji iberyjskiej. Depesze z Portugalji mówią, że poseł rządu hiszpańskiego przyjeżdżając został przez dom Fernanda na drugi dzień po swoim przybyciu, ale że nie był u króla na drugiej audjencji. Dowiadujemy się w istocie, że poseł hiszpański był tylko raz u króla, który upoważnił atoli jednego z zaufanych swoich agentów do naradzenia niezadługo do skutku unji iberyjskiej. Kwestję kandydatury badano pod wszelkimi względami, ale nie nastąpiło jeszcze stanowcze jej rozwiązanie. Sądzą jednak, że król dom Fernando obstawiać będzie przy pierwszych swoich postanowieniach; ale dopóki ta nowa jego odmowa nie nadejdzie do Madrytu, rząd wstrzyma się od przedstawienia korekcyi kwestji wyboru monarchji.

* (Obecna sytuacja). Wiadomości z Hiszpanji nie przedstawiają nic ciekawego. Wspominają one tylko o konferencji odbytej przez reagenta z dwoma dyplomatami portugalskimi, jak również o prawdopodobnem porozumieniu członków obecnego gabinetu co do tymczasowego odroczenia rozpraw nad budżetem wyznań. Co do kandydatur do tronu, depesze telegraficzne nie podają żadnej wzmianki. Dzienniki i korespondencje z półwyspu są daleko mniej dyskretnie. *Iruac-Bat* utrzymuje, że większość ministrów obstaje za wyborem księcia genueńskiego wraz z rejęncją księcia de La Torre. — O stanie wewnętrznym prowincji nie ma żadnych wiadomości. Czy federalizm republikański, jak zapewniają z Madrycie, został stanowczo zwyciężony? Na chwilę został on, jak się zdaje, przytłumiony na korzyść jednolici narodowej; ale jak obszerną drogę wytknęło stronnictwo republikańskie! Jak dalece niedołączna wyprawa księcia Madrytu podnieśli urok postępów zrobionych przez ideę republikańską! Podczas gdy roszczenia pretendenta spełzły na niczem w obec ogólnej obojętności, tryumf republikańców nie przyszedł do skutku jedynie dla braku jednolici działań pomiędzy Barceloną, Saragossą, Taragoną i Walencją. (*La Fr.*)

Anglja.

* (Lord Derby). Śmierć lorda Derby wywarła wielkie wrażenie w kraju. Wyrze ona także wielki wpływ na postawę stronnictwa torysów, gdyż do izby wyższej wchodzi lord Stanley, syn jego, który wyrobił sobie tak znaczne stanowisko w izbie gmin i który w łonie parów wzmocnił skład konserwatyistów liberalnych. (*La Fr.*)

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

Warszawa,

dnia 16 (28) Października.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Pociąg Nr. 1, wychodzi z Łodzi o godz. 12 min. 23 przybywa do Kuluszek o godz. 1 m. 10 i tam spotyka się z pociągiem osobowym drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej. Podróżni pociągiem tym udający się, przybywają do Sosnowic o godz. 9 wieczór, a do Wrocławia o godz. 12 m. 12 rano.

Pociąg Nr. 2, wychodzi z Kuluszek o godz. 2 min. 35 przybywa do Łodzi o godz. 3 m. 32. Pociąg ten łączy się w Kuluszkach z pociągiem osobowym drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, wychodzącym z Sosnowic o godz. 7 m. 30 rano. Podróżni pociągiem Nr. 1 przybywający do Kuluszek o godz. 1 m. 20 łączy się z tymże pociągiem drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, przybywają do Warszawy o g. 5 m. 38 po południu, a do Aleksandrowa o g. 7 m. 20 wieczorem.

Kalendarz.

W piątek 17 (29) października — św. Narcyza bisk. i Fuzebji panny męcz. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 51; zach. o godz. 4 min. 36.

W sobotę 18 (30) października — św. Zenobiusza bisk. męcz. i Zenobji panny. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 53; zach. o godz. 4 min. 34.

Stan pogody.

Dzisiaj z rana ciepła + 0.3 R.	o g. 6 z rana.	o g. 4 po poł.
Wczoraj.		
Barometr w milimetrach	741.0	742.2
Termometr Reaumur	+3.0	+4.05
Stan nieba	pochmurny	pochmurny

Największe ciepło + 5.90 R. Najmniejsze ciepło - 2.97 R.

Wysokość wody na Wiśle stop 4 cali 6.

Wielki teatr. — Dziś, we czwartek, opera w 4-aktach, *Halka*. — Osoby: Stolik — p. Borkowski; Zofja, jego córka — panna Wojakowska; Janusz — p. Köhler; Dziemba, poufały stolnika — p. Suszyński; Halka — pani Dobiakowska, Jontek — p. Filleborn — (oboje wieśniacy ze wsi Janusza); Dudziarz — p. Lucas; Pasterz — p. Mystkowski. — Tańce: Polonez, Mazur. — Jutro, tragedja *Marja Stuart*. — Wczoraj, we środę, dawano dramat *Kupiec wenecki*, było osób 521.

GABINET ZOOLOGICZNY (w pałacu Kazimierowski). — *Otwarty w Niedziele i Czwartki*. — MUZEUM SZTUK PIĘKNYCH (w pałacu Kazimierowski), w pawilonie na lewo, we Czwartki i Niedziele, bezpłatnie, od godz. 10-ej rano do 2-ej po południu.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — *Codziennie*, od godziny 10 rano do wieczora. — Cena wejścia kop. 15; w niedzielę zaś i święta kop. 5.

TEATR RAPPO. — *Dziś i codziennie, przedstawienia optyczne* H. Krosso. — Przedstawienia te zawierają będą cudne obrazy, objaśniane ustnym wykładem: 1) Świat gwiazd; 2) Lodowaty ocean i jego ofiary; 3) Ostatnia podróż Sir Johna Franklina do północnego lodowatego morza i śmierć jego; 4) Włochy; 5) Magiczna gra kolorów i cudowne obrazy przy pomocy fizyki dokonane. — Cena miejsc zniżona: Łoża na osób 6, rsr. 3 kop. 30 na ubogich; łoża na osób 4, rs. 2 k. 20 na ubogich; parquet kop. 50 i kop. 5 na ubogich; miejsce numerowane kop. 40 i 5 na ubogich; pierwsze miejsce kop. 30, drugie miejsce kop. 20; galerja kop. 10. Dzieci do lat 10-ciu placą na pierwsze i drugie miejsce połowę. — Początek o godzinie wpół do 8-ej. — Wczoraj, było osób 240.

* Przyjechał do Warszawy: generał-major Chomentowski, z Petersburga; — wyjechał: kamerjunker hr. Aleksandrowicz, za granicę.

* Listy niewłaściwie do skrzynek pocztowych włożone, w dniu 15 (27) b. m., a mianowicie pod adresem: z używanymi markami: Krzyżkowski w Lipsku, Iywiakow w Petersburgu, Saldatow w Kaczewce, Paradowska w Umnie, Semenow w Moskwie, Proboszcz parafji w Strzegowie, Lipszyc w Gostyninie, Czarnowski w Patkanny, Królikowska w Chwałkach, Sulikowski w Rogówce, Morawska w Wilkomierzu, Roszengier w Marezwie, Sucherenik w Jaskiwie, Lubiński w Rogoznie, Wójt Gminy w Łochowie, — listów miejskich sztuk 7, wyjętych ze skrzynek pocztowych, jako na koszt, doręczone nie będą, — oraz 15 sztuk listów na koszt dla wyekspedjowania wewnątrz kraju, jako z nienaklejonemi markami, wyprawione nie będą, i znajdują się w kancelarji pocztamtu do odebrania.

* Dnia 15 (27) b. m. i roku, chorych w 8-u cywilnych szpitalach: przybyło 81, wyzdrowiało 34, umarło 5, pozostało 1783 (mężczyzn 860, kobiet 923), z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 193, kobiet 186.

* Dnia 15 (27) bież. mies. i r., urodziło się: chrześcijan: płci męskiej 9, płci żeńskiej 8; starozakonnych: płci męskiej 3, płci żeńskiej 2, razem 22; — zawarło śluby małżeńskie: par: chrześcijan 8; starozakonnych —; — umarło: chrześcijan: płci męskiej 7, płci żeńskiej 7; starozakonnych: płci męskiej 4, płci żeńskiej 3, razem 21.

* Zmarli w tych dniach: Wojciech Celestyn Waskiewicz, b. oficer b. wojsk polskich, lat 82; Franciszek Kisielnicki, b. właściciel dóbr w gubernji łomżyńskiej; Jan Soder, b. urzędnik Banku Polskiego, emeryt, lat 61; Marja z Bułakowskich Jarosiewiczowa; Zofia Lewandowska, lat 69; Fryderyk Szmidt, b. maszynista fabryki Ewansa, lat 68; Jan Ciesielski, obywatel, lat 50; Aniela z Szafrąskich Pajkowska, lat 32; Agnieszka Palmowska; Francki, uczeń klasy V-ej; August Eborowicz, profesor instytutu muzycznego, lat 51; Roch Preker, lat 45.

Ceny Targowe.

dnia 15 (27) Października 1869 roku.

RODZAJ PRODUKTÓW	Czwart		Korzec od — do	
	rsr. kop.		ruble sr. i kopiejki	
Pszonica	10 80	5 85	6 75	
Zyto	6 32	3 77 1/2	3 95	
Jęczmień	—	—	—	
Owies	3 50	2 5	2 15	
Siemie lniane	—	—	—	
Kartofle	1 44	—	88 1/2	— 90

Pud siana od kop. 27 1/2 — 30. Pud słomy od kop. 22 1/2 — 25.

Dowozy: Pszenicy 114; Żyta 286; Jęczmienia —;

Owsa 286 czwartki.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 16 (28) Października 1869 r.

MONETY.	Ządano		Placono	
	Rs.	K.	Rs.	K.
Pół-Imperjały Rosyjskie.	—	—	—	—
Dukaty Holenderskie nowe ważne.	—	—	—	—
Frydrychsory Pruskie	—	—	—	—
Pruski kurant za 100 tal.	—	—	—	—
PAPIERY				
(bez wartości kuponów)				
Oblig. Skarbu za rs. 100.	—	—	—	—
Bilety Skarbu Król. Pol. za rs. 100	—	—	—	—
Obligacje cząstk. z r. 1835 po złp. 500 za sztukę.	—	—	—	—
Certyfikaty Banku na Oblig. cząstk. l. A. po złp. 300 za sztukę	—	—	—	—
Lit. B. po złp. 200 za sztukę z kuponu.	—	—	—	—
„ „ „ bez kuponu	—	—	—	—
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 1-ej za rs. 100	91	11	90	61
Listy Zastawne III-go Okresu Serji 2-ej za rs. 100	90	11	89	61
Oblig. Towarzystwa Kredyt. Ziemskiego. Listy likwidacyjne za rs. 100	160	50	160	—
Dowody Kom. Centr. Likw. za rs. 100	75	20	74	87
5 pożyczka rosyj. Stiglitz z r. 1854 za rs. 100	—	—	—	—
6 pożyczka rosyj. Stiglitz z r. 1855 za rs. 100	—	—	—	—
Bilety Banku Ces. Ros. z r. 1860 za rs. 100	—	—	—	—
Metaliki Lutowe za rs. 100	—	—	—	—
„ Sierpniowe za rs. 100	—	—	—	—
Rosyjska pożycz. prem. z 1864 rs. 100	—	—	—	—
5% „ „ z 1866 rs. 100	103	—	102	50
Akce Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych rs. 125	—	—	—	—
Obligacje Główn. Tow. Ros. Dróg Żel. po frank. 2,000 za rs. 100	—	—	—	—
Akce Drogi Żel. War.-Wied.	—	—	—	—
Obligacje Drogi Żel. War.-Wied. po fr. 500 za sztukę	—	—	—	—
Akce Drogi Żel. War.-Bydgoskiej za rs. 100	—	—	—	—
Akce Żeglugi Parow. Kraj. rs. 100	—	—	—	—
Akce Drogi Żel. War.-Terespolskiej za rs. 100	—	—	—	—
Obligacje Kolei Żel. War.-Terespolskiej.	—	—	—	—
Akce Drogi Żel. fab. Łódzkiej rs. 100	101	50	—	—
WEXLE.				
Berlin . . . . . 100 Tal.	2 m.	118	27 1/2	118 12 1/2
Wrocław . . . . . „	k. t.	118	20	118 5
Gdańsk . . . . . „	2 m.	—	—	—
Hamburg . . . . . 300 B. Mk.	2 m.	118	20	118 5
Łondyn . . . . . 1 Ft. St.	2 m.	180	—	179 40
Paryż . . . . . 300 Frank.	3 m.	8	9	8 7
Wiedeń . . . . . 150 Zł. W. A.	2 m.	96	75	—
Petersburg . . . . . 100 Rsr.	2 m.	97	80	—
„ „ „ „	1 m.	99	50	99 33
„ „ „ „	k. t.	—	—	—
Moskwa . . . . . „	1 m.	99	25	99
„ „ „ „	k. t.	—	—	—

* Wartość kuponu bież. od Listów Zastawnych rs. 1 k. 38 1/2.

„ „ „ od Listów Likwidacyjn. rs. 1 k. 63 1/2.

KURSA TELEGRAFICZNE

Ajenty Rudolfa Okręt

z Berlina, d. 15 (27) Października 1869 r.

Z BERLINA.		żądają	placą
Bilety Banku Rosyjskiego.			76
Weksle na Warszawę			75 1/2
„ Petersburg 3 tygodn.			83 1/2
„ „ 3 miesięczny			82 1/2
„ Londyn 3 „			623 1/2
„ Paryż 2 „			81
„ Hamburg 2 „			160 1/4
„ Wiedeń 2 „			81 1/2
Listy Zastawne 4%.			67 1/2
Listy Likwidacyjne.			56 1/2
Obligacje Skarbowe 4%.			67 1/2
Koleje Rosyjskie.			92 1/2
Akce Drogi Żelaznej Terespolskiej			79 1/2
Obligacje Drogi Żelaznej Terespolskiej			57 1/2
Akce Drogi Żelaznej Warsz.-Wiedeńskiej			—
Akce Drogi Żel. Warsz.-Bydgoskiej			119 1/4
Nowa pożyczka premjowa 1-ej emisji			116 1/4
„ „ 2-ej emisji			67 1/2
5-ta Pożyczka Stieglitz			80 1/4
5% Listy Zastawne Ruskie			49
Żyto na targu			48 1/2
„ na dostawę w jesieni			—
Z WIEDNIA.			
Weksle na Londyn			122 80
„ Hamburg			—
„ Paryż			48 80
Pożyczka Narodowa			69 10
5% Metaliki			—
Akce Banku Kredytowego			244 50
Z PARYŻA.			
Renta 3%			71 50
Renta Włoska			53 30
Akce Kredytu Ruchomego			207
Z LONDYNU.			
3% Papiery (Consols)			93 1/2

Желающие вступить в торг, обязаны при объявлении написанном на обыкновенной гербовой бумаге представить залог равняющийся $\frac{1}{2}$ части выше означенной суммы, а именно 927 руб.

Залог может быть представлен, наличными деньгами, или кредитными бумагами, считая таковыя по курсу определенному для каждой бумаги Министерством Финансов.

Желающие торговаться могут ежедневно за исключением праздничных и табельных дней с 9 часов утра до 3 часов по полудни, читать и списывать копии с предварительных условий в Правлении XI Округа Путей Сообщения.

Г. Варшава, 14 (26) Октября 1869 г.
Начальник Округа,
Генерал-Лейтенант, Шуберский.
Начальник Канцелярии,
Беневени.

1-3

N. D. 7542. *Дирекция Дрог Железных*
Варшавско-Видежской и Варшавско-
Бядгоской.

Подает до powszechnej wiadomości, że w dniu 22 października (3 listopada) r. b. o godz. 2 z południa, odbędzie się w Kancelarii Zawiadowcy Stacji Głównej Warszawa ogłoszenia w plus licytacja na sprzedaż różnych przedmiotów w powozach i na stacjach drogi żelaznych w ciągu kwartału I-go r. b. przez pasażerów pozostawianych, a dotąd mimo ogłoszeń nie odebranych.

Mający chęć kupna zechcą się zebrać w dniu i miejscu wyżej oznaczonym, z kąd zalicytowane przedmioty, po uiszczeniu należności, wydane będą.

Warszawa d. 2 (14) października 1869 r.

N. D. 7706. *Rada Opiekuńcza Domu*
Przytulki i Pracy w Warszawie.

Podaje do wiadomości publicznej, iż w dniu 29 października (10 listopada) r. b. o godzinie 5 po południu, w kancelarii Domu Przytulki i Pracy za rogatką Wolską odbędzie się dwie licytacje: 1. Na dostawę żywności w ciągu roku przyszłego 1870 od cery in minus, po kopiejek 9, za wyżywienie jednej osoby dziennie. 2. Na dostawę oleju, światła i mydła.

Vadium do pierwszej licytacji wymagane, wynosi rs. 500, do drugiej rs. 30, gotowizną, lub innemi papierami publicznymi.

Warunki dostaw powyższych dotyczące, przejrane być mogą każdego dnia wyjąwszy świąt, w Kancelarii Instytutowej.

Warszawa d. 10 (22) października 1869 r.
za Przewodzącego, Członka Rady,
Rada Dworu, Baliński.
3-3 Nadzorca Instytutu, Gierzyński.

N. D. 7841. *Rada Szczegółowa Opiekuńcza*
Głównego Domu Schronienia ubogich i sierot
Starozakonnych w Warszawie.

Podaje do wiadomości powszechnej, że dnia 28 października (9 listopada) r. b. o godzinie 5 z południa odbędzie się w sali posiedzeń Głównego Domu Schronienia Starozakonnych, za rogatką Wolską egzystującego, licytacja in minus przez opieczutowane deklaracje z przetargiem głośnym na dostawę żywności koszernej dla ludności w pomienionym zakładzie pojejmowanej w ciągu całego r. 1870. Szczegółowe warunki i wzór do deklaracji mogą być przejrane w Kancelarii Instytutu codziennie wyjąwszy świąt.

Warszawa d. 14 (26) października 1869 r.
Opiekun Przewodzący, H. Nussbaum.
Ekonom-Sekretarz, B. Grosser.

N. D. 7825. *Rada Szczegółowa Opiekuńcza*
Szpitala Starozakonnych w Warszawie.

Z powodu niedojścia do skutku poprzednio naznaczonej licytacji na dostawę chleba i bułek dla szpitala tutejszego, Rada Szczegółowa zawiadamia więc osoby interesowane, że w d. 21 października (2 listopada) r. b. o godzinie 1 z południa odbędzie się w kancelarii Szpitala powtórna licytacja na dostawę pieczywa dla tegoż zakładu w ciągu ostatnich dwóch miesięcy r. b.

O warunkach licytacyjnych powziąć można wiadomość w kancelarii szpitala, codziennie w zwykłych godzinach biurowych.

Warszawa d. 14 (26) października 1869 r.

N. D. 7806. *Rada Szczegółowa Opiekuńcza*
Szpitala Ewangelickiego w Warszawie.

Podaje do powszechnej wiadomości, że w d. 22 października (3 listopada) r. b. o godzinie 1 z południa, odbędzie się w kancelarii Szpitala, przy ulicy Pokornej pod Nr. 2098 ogłoszenia licytacja in minus na przedsiębiorstwo froterowania podłóg w gmachu Szpitala Starozakonnych w przeciągu jednego roku.

O warunkach licytacyjnych powziąć można wiadomość w kancelarii Szpitala codziennie w zwykłych godzinach biurowych.

Warszawa d. 13 (25) października 1869 r.

N. D. 7678. *Секвестратор Соколов-*
ска о Уѣз. д.

Объявляетъ сими, что 31 Октября сего 1869 года въ фольваркѣ Косовъ Ляцкій въ Гминѣ Косовъ, Соколовскаго Уѣзда, Съдѣлскаго Губерніи, начиная съ 10 часовъ утра открываются торги на продажу мебели разнаго рода, библіотеки, портретовъ разныхъ золотыхъ издѣлій 200 копъ ржи и 200 копъ овса, 50 возовъ гороху и 30 копъ ячменя секвестрованныхъ мною на пополненіе казенныхъ изысканій у арендаторки того же фольварка Антонины Плаушевской а то въ исполненіи предписанія Его Высокоблагородія Господина Начальника Соколовскаго Уѣзда отъ 21 Сентября сего 1869 года за № 6990, желающие участвовать въ торгахъ пожалуютъ въ означенный срокъ и прибыть на мѣсто аукціона съ наличными деньгами гдѣ закупленные предѣлы сейчасъ будутъ выдаваемы.

Г. Стержынъ, Октября 3 дня 1869 г.
Піотровскій.

N. D. 7854. *Писарз Trybunału Cywilnego*
Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Stosownie do art. 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie Tekli z Czabańskich Felterner wdowy, jako matki i naturalnej opiekunki nieletnich: Marjanny, Katarzyny, Heleny, Ludwiki, Augusta i Izabelli rodzeństwa Felternerów, w Warszawie pod Nr. 1346c zamieszkałej, a zamieszkanie prawne do tego interesu i całego postępowania subhastacyjnego u Zygmunta Krysińskiego obrońcy przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, w Warszawie pod Nr. 492 zamieszkałego, obrane mającej, w poszukiwaniu sumy rs. 1,500, z procentem 3 od dnia 1 Sierpnia 1865 roku i kosztów od Mateusza Strzeńskiego obywatela, właściciela nieruchomości w Warszawie pod Nr. 1092 lit. F położonej, tamże zamieszkałego, protokołem Antoniego Onufrego Szadkowskiego, Komornika przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego, w dniu 21 Czerwca (3 Lipca) 1866 r. sporządzonym, w drodze sądowej przymusowego wywłaszczenia, zajętą i zaarrestowaną została:

NIERUCHOMOŚĆ,

w Warszawie pod Nr. 1092 lit. F, wedle taryfy miasta przy ulicy Twardej, a właściwie przy ulicy Żelaznej, na gruncie czynszowym, z którego opłaca się czynszu rocznie rs. 12, w cyrkule policyjnym i administracyjnym VIII w gminie Magistratu miasta Warszawy, pod jurysdykcją Sądu Pokoju O-gu i miasta Warszawy Wydziału III. położoną, prawem własności do egzekwowanego dłużnika Mateusza Strzeńskiego należąca i w tegoż posiadaniu stojąca, poszukiwaną wierzytelnością hipotecznie obciążoną, powierzchnię gruntu około łokci kwadr. 9840 zawierać mogąca.

Na gruncie tej nieruchomości są następujące zabudowania:

1. Parkan z desek, w którym urządzona jest brama do wjazdu z furtką.
2. Oficyna masiv murowana blachą żelazną kryta, o parterze i mieszkaniu poddaszem, oraz suterynami murowanymi, o sześciu kominach murowanych, wejście do tej oficyny osłonięte jest budowlą dużym z desek blachą krytym.
3. Ogród kwiatowy i w części warzywny sztucetami z łąt ogrodzony, z taką bramą dwuskrzydłową, oraz furtką.
4. Altana z desek blachą kryta.
5. Zabudowanie z drzewa deskami kryte, mieszczące w sobie szopę na skład różnych przedmiotów gospodarskich i komórkę.
6. Śmietnik z desek.
7. Zabudowanie murowane, dachówką karpiówką kryte, mieszczące w sobie stajnię i wozownię.
8. Komóreczka z desek blachą kryta.
9. Zabudowania z drzewa deskami kryte, mieszczące w sobie stajnię i wozownię.
10. Kloaka z desek deskami kryta.
11. Zabudowanie z drzewa blachą kryte, mieszczące w sobie stajnię i wozownię.
12. Zagrodzenie z bali deskami kryte, z boku którego znajduje się dół na wapno.
13. Domek czyli budka dla stróża z drzewa deskami kryta, z kominkiem murowanym.
14. Dwie studnie z pompami nie osłonięte i wachadłami drewnianymi, balami nakryte, tudzież kilka drzew topoli.
15. Podwórze obszerne nie brukowane, tylko przez środek drogą od bramy frontowej do oficyny ad 2 prowadzącą wybrukowaną mające, parkanem z desek osłonięte.

W nieruchomości tej oprócz egzekwowanego dłużnika jest jeszcze sześciu lokatorów, z imion i nazwisk oraz ilości ceny najmu uiszczających, w akcie zajęcia wymienionych.

Obszerniejsze opisanie powyższej i zaarrestowanej nieruchomości, znajduje się w akcie zajęcia u sprzedawcy dyrygującego Zygmunta Krysińskiego, obrońcy przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, w Warszawie pod Nr. 492 zamieszkałego, zaś zbiór objaśnień i warunki sprzedaży w Kancelarii Trybunału tutejszego w

Wydziale I. złożone, przejrane być mogą. Zajęcie w kopjach doręczone:

1. J.W. Kalikstowi Witkowskiemu Prezydentowi miasta Warszawy, w Warszawie pod Nr. 387 urzędującemu, na ręce Henryka Lipińskiego, urzędnika tegoż Magistratu.

2. Emerykowi Kozerskiemu, Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy, Wydziału III, w Warszawie, pod Nr. 405 urzędującemu, na ręce własne.

Obudwom d. 4 (16) Lipca 1866 roku.

Wnieiono do księgi wieczystej powyższe zajęcie nieruchomości w Warszawie dnia 7 (19) Lipca 1866 roku, a w dniu dzisiejszym do księgi zaarrestowań w Kancelarii Trybunału tutejszego na ten cel utrzymywanej wpisane zostało.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży odbędzie się na jawnej audjencji Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w Wydziale I. w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej, pod Nr. 549 o godzinie 10 z rana dnia 5 (17) Września 1866 r.

Sprzedawcą dyryguować będzie Zygmunt Krysiński, obrońca przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane.

Warszawa d. 20 Lipca (1 Sierp.) 866 r.
Rada Dworu Zgórski.

Wywieszono na tablicy w sali ustępowej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie, w Warszawie d. 20 Lipca (1 Sierpnia) 1866 r. Rada Dworu Zgórski.

Po odbyciu trzech publikacji zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, Trybunał Cywilny w Warszawie, wyrokiem zapadłym d. 3 (15) października 1866 r., termin do przygotowania tegoż nieruchomości przysądzenia, wyznaczył na dzień 31 października (12 listopada) 1866 r., w którym to dniu na publicznej audjencji tegoż Trybunału, pomieniona nieruchomość Zygmunta Krysińskiego obrońcy przy Rządzącym Senacie za sumę rs. 10,000 przygotawczo przysądzoną została. Następnie tymże wyrokiem, Trybunał rzeczony termin do ostatecznego tej nieruchomości przysądzenia wyznaczył na dzień 19 kwietnia (1 Maja) 1867 r. Skoro jednakże Tekla z Czabańskich Felterner, jako matka i opiekunka swych dzieci powyżej wymienionych, dalszego popierania sprzedaży pomienionej nieruchomości zaniechała. Przeto na domaganie się Antoniego Zdanowskiego b. Pułkownika b. wojsk polskich w domu pod Nr. 1348 zamieszkałego, a zamieszkanie prawne u Teofila Tomickiego Adwokata w Warszawie pod Nr. 519 zamieszkałego, obrane mającego, wierzyciela sumy rs. 7,500 z procentem od d. 2 Czerwca 1866 r. w poszukiwaniu tej sumy i kosztów egzekucyjnych, Trybunał Cywilny w Warszawie, wyrokiem zapadłym dnia 27 Czerwca (9 Lipca) 1867 r. do dalszego popierania tejże subhastacji tegoż Antoniego Zdanowskiego subrogował, a drugim wyrokiem zapadłym dnia 28 Września (10 października) t. r., termin do ostatecznego tejże nieruchomości przysądzenia, wyznaczył na dzień 11 (23) Gрудnia 1867 r. Lecż gdy i w tym terminie sprzedaż do skutku nie przyszła, przeto tenże Trybunał, wyrokiem zapadłym dnia 20 Lutego (3 Marca) 1868 r., nowy termin do ostatecznego pomienionej nieruchomości przysądzenia wyznaczył na dzień 18 (30) Marca t. r. Lecż gdy w terminie tym licytacja dla braku licytantów do skutku nie przyszła, na domaganie się popierającego wywłaszczenie Antoniego Zdanowskiego, Trybunał Cywilny w Warszawie, wyrokiem zapadłym dnia 13 (25) Maja 1868 r. oszacowanie nieruchomości tej dopełnione, o $\frac{1}{3}$ część zmniejszył i postanowił, iż w terminie ostatecznego przysądzenia, licytacja pomienionej nieruchomości rozpocznie się od $\frac{2}{3}$ części sumy rs. 20,349 kop. 52, czyli od sumy rs. 8,233 kop. 2, a następnym wyrokiem zapadłym dnia 31 Maja (12 Czerwca) t. r., nowy termin do ostatecznego tejże nieruchomości przysądzenia, wyznaczył na dzień 15 (27) Lipca 1868 r. Ze jednak w terminie tym z powodu sporów sprzedaż do skutku przyjść nie mogła, a w czasie sporów tych, Antoni Zdanowski zszedł z tego świata, przeto na domaganie się Sukcesorów tegoż Antoniego Zdanowskiego, to jest: 1. Anny z Zdanowskich Borzykowskiej wdowy, obudwu z własnych fundusów utrzymujących się, w mieście Krakowie Państwie Austriackim zamieszkałych; 2. Krystyny z Borzykowskich Józefa Rusockiego b. Naczelnika Powiatu Olkuskiego żony, w asystencji męża, czyli obojga małżonków Rusockich w mieście Gubernjalnem Piotrkowie zamieszkałych; 4. Tegoż Józefa Rusockiego b. Naczelnika Powiatu Olkuskiego w mieście Piotrkowie zamieszkałego; 5. wreszcie Jana Kantego Kobylańskiego obywatela pod Nr. 1357 w Warszawie zamieszkałego, ostatnich dwóch jako egzekutorów testamentowych niegdy Antoniego Zdanowskiego, wszystkich zaś zamieszkanie prawne do tego interesu i całego postępowania subhastacyjnego u Teofila Tomickiego Adwokata w Warszawie pod Nr. 519 zamieszkałego, obrane mających, w imieniu których, tenże Teofil Tomicki Adwokat dalszą subhastację niniejszej nieruchomości popiera.

Trybunał Cywilny Warszawie wyrokiem zapadłym dnia 11 (23) Lipca 1869 r., nowy termin do ostatecznego nieruchomości tej przysądzenia oznaczył na dzień 2 (14) Września r. b., a i w tym terminie sprzedaż z powodu braku licytantów, odbyć się nie mogła, przeto tenże Trybunał Cywilny w Warszawie wyrokiem zapadłym dnia 6 (18) października 1869 r., nowy termin do ostatecznego tej nieruchomości przysądzenia wyznaczył na dzień 17 (29) listopada r. b., w którym to dniu na publicznej audjencji tegoż Trybunału Cywilnego w Warszawie w domu pod Nr. 549 w miejscu zwykłych posiedzeń sądowych w wydziale I o godzinie 10 z rana, pomieniona nieruchomość ostatecznie sporządzona zostanie. Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 8,233 kop. 2.

Zbiór objaśnień i warunków licytacyjnych, przejrane być mogą w kancelarii Pisarza Trybunału Cywilnego w Warszawie w miejscu jego urzędowania powyższe rzeczonym, oraz u Teofila Tomickiego Adwokata, którego zamieszkanie powyżej wskazane.

Warszawa d. 10 (22) października 1869 r.
Rada Dworu, Zgórski.

N. D. 7828. Podpisany obrońca przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu w Warszawie pod Nr. 556 zamieszkały, jako obrońca Teofila Smykowskiego zawiadamia i ogłasza, iż na podstawie wyroków Trybunału Cywilnego w Warszawie w dniu 28 Września (10 października) 1862 roku i 17 (29) Marca 1867 roku, oraz Sądu Apelacyjnego Królestwa Polskiego w dniu 8 (20) a w kontynuacji 14 (26) Czerwca 1866 roku zapadłych, nakazujących oszacowanie i sprzedaż dóbr Rybitwy w drodze działów, jak niemniej wyroku Trybunału Cywilnego w Warszawie z dnia 23 Stycznia (4 Lutego) 1869 r. takse wraz z opinią przez biegłych sporządzoną zatwierdzającą, sprzedane zostaną w drodze działów

DOBRA ZIEMSKIE

Rybitwy, własnością Teofila Smykowskiego i nieletniego Stanisława Węryńskiego, którego opiekunem głównym jest Gracjan Węryński Rejent w Lubartowie zamieszkały, a przydanym opiekunem Antoni Okryński, oraz tegoż Gracjana Węryńskiego ojca i naturalnego opiekuna Stanisława Węryńskiego dobra te leżą w Gubernji Kaliskiej Powiecie Łęczyckim pod jurysdykcją Sądu Pokoju w Łęczycy w gminie Witoniu, oddległe są od miasta Warszawy mil 18, od miasta Kalisza mil 12, od miasta Łęczycy mila $\frac{1}{2}$, przez dobra te przepływa rzeka Bzura. Graniczą na północ z dobrami Rumortów, na wschód z dobrami Kuchary, na południe z dobrami Witoszewice, na zachód z dobrami Prondzew, rozległości mają około $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{2}$. Gleba ziemi jest żytia klasy pierwszej, oziminy wysiewa się około korcy 247; zabudowania są następujące: Dwór z drzewa w dobrym stanie. Dom folwarczny z gliny. Stajnie i wozownie z pacy słomą pokryte. Chałupa czworak z drzewa postawiona słomą kryta. Obara z gliny słomą pokryta, spichrz z drzewa, owczarnia, stodoła o jednym klepsku z drzewa postawiona i stodoła murowana z cegły palonej na wapno o dwóch klepskach nowa.

Obszerniejsze opisanie znajduje się w takse przez biegłych w dniu 3 (15) Czerwca 1867 r. sporządzonej. Po odbyciu w dniu 7 (19) Lutego 1869 r. pierwszej publikacji zbioru objaśnień i warunków licytacyjnych oraz przygotowania tegoż przysądzenia w dniu 25 Marca (6 kwietnia) 1869 r. termin do ostatecznego przysądzenia wyznaczył na dzień 9 (21) Czerwca t. r., który z powodu sporów o warunki nie odbył się, następnie spory te rozstrzygnięte zostały i Asesor delegowany Sadkowski nowy termin do ostatecznego przysądzenia rzeczonych dóbr na dzień 27 Września (9 października) 1869 r. wyznaczył, lecz termin ten dla braku licytantów spełził bezskutecznie. Późem Trybunał Cywilny w Warszawie wyrokiem dnia 9 (21) października 1869 r. zapadłym, szacunek sprzedawanych dóbr taksa biegłych na rs. 27,692 kop. 40 oznaczył, o $\frac{1}{3}$ część czyli do sumy rs. 18,461 kop. 60 zmniejszył i nowy termin do ostatecznego przysądzenia dóbr Rybitwy na dzień 4 (16) listopada 1869 r. godzinie 2 z południa wyznaczył, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego wydziału pierwszego w Warszawie, a licytacja w tym terminie zacznie się od sumy rs. 18,461 kop. 60 jako szacunku zmniejszonego.

Warszawa d. 11 (23) października 1869 r.
Zygmunt Krysiński.

N. D. 7852. W dniu 17 (29) października 1869 r. o godzinie 10 z rana, w Warszawie na placu głównym targowym Stare-miasto zwanym, dewizka (łancuszek) złota, spodnie, futro (blam) zakiet, serwety i t. p., a o godzinie 12 w południe w tymże miejscu, książka biblia ewangelicka w roku 1576 drukowana, zaś o godzinie 11 z rana na targu Nowe-miasto, szafa, komoda, łóżka dwa jesionowe, kuferek, stolik i zegar, w Warszawie, jako prawnie zajęte nieruchomości, przez publiczną licytację sprzedane będą.

Jan Orłowski, Komornik.